

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμενόν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαίδευσως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἑτησία δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνη δραχ. 55. Τρίμνη δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Ἀμερικῆς δολλάρια 3. — Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμνηοι καὶ Τρίμνηοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 41ος

Ἀθῆναι, 23 Δεκεμβρίου 1933

Ἔτος 56ον. — Ἀριθ. 4

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ἡ ΝΥΧΤΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

ΝΥΧΤΑ ΘΑΥΜΑΤΩΝ

Μὲ τὸ χαμόγελο στὸ στόμα
ξυπνᾷ ὁ μικρὸς, κοιτάζει γύρω : νύχτ'
[ἀκόμα.

Δὲ βλέπει πιά ψηλὰ τὰστέρι
ποὺ τοὺς βοσκοὺς μὲρὸς στὸ μικρὸ
[Χριστὸ θὰ φέρῃ.

Μήτε καὶ στοῦ Ἰωσήφ τὸ πλάϊ
βλέπει πιά τὴ Μαρία, νὰ τοῦ χαμογε-
[λάῃ.

Μήτε τὰ βώδια νὰ ξεσταίνουν
τὸ Μωρουδάκι μὲ τὸ χνώτο, ὡς ἀνασαι-
[γουν.

Μὴν ὁ Χριστὸς δὲν ἐγεννήθη;
ἀγγέλων στὸν αἰθέρα πιά δὲ βλέπει
[πλήθῃ.

Κι' ὅμως . . . Σάν κάτι νὰ τοῦ νεύῃ
πὼς ἦταν ὄλ' ἀληθινά, — τὰ ζωντανεύει:

Κι' εἶν' ἓνας ἡχος ἀπὸ πέρα,
— ποὺ λέει πὼς εἶναι κείνων τὸν βοσκῶν
[φλογέρα

Ἦχοι χαρμόσυνοι καρμπάνας,
— ποὺ λέει πὼς εἶναι ἡ στοργὴ καὶ τὸ
[φιλὶ μιᾶς Μάννας.

Ἦχοι, ποὺ μέσα στὴ νυχτιὰ
τὴν παγερή, θαρρεῖ εἶναι χνώτα, ξε-
[στασιά.

Ἦχοι γλυκοί, ποὺ καθὼς πάλλουν,
θαρρεῖ κι' οἱ Ἀγγέλοι ἐκεῖνοι «Θεῷ
[Δόξα» ψάλλουν.
Κ. Π. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

Τὸ βράδυ ἐκεῖνο τῆς παραμονῆς
τῶν Χριστουγέννων δυὸ παιδιὰ κατέ-
βαιναν μὲ ζωηρὰ βήματα τὸ καλντε-
ρίμι. Τὰ πόδια τοὺς, ἀσυνήθιστα νὰ
φόρουν παπούτσια, ποὺ τὰ εἶχαν βάλ-
λει ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα μόνο ἐπειδὴ ἦ-
ταν σκόλη, ἔκαναν φοβερὸ κρότο ἐ-
πάνω στὶς πλάκες. Τὸ ἓνα παιδί κρα-
τοῦσε ἓνα ἀναμμένο φανάρι στὸ χέρι
του. Ἡ ὥρα ἦταν ἐφτὰ τὸ βράδυ. Ἡ
νύχτα ἦταν ξάστερη, κρύα. Δυνατὸς
ἄνεμος κατέβαινε παγωμένος ἀπ' τὰ
χιονισμένα βουνά, κι' ἔκανε τὰ σφι-
χτοκλεισμένα παράθυρα καὶ τὶς κλει-
δομανταλωμένες πόρτες νὰ στενάζουν
κάτω ἀπὸ τὸ παγερό του φύσημα.
Τὰ παιδιὰ ἐμάλωναν σὰ γνήσια φίλοι.
— Ἐγὼ εἶδα ποὺ σοῦδωσε ἓνα εἰ-

κοσάρκι, βρέ Ἀγγελῆ, ἔλεγε τὸ ἕνα.

— Ὅχι, μὰ τὸ θεοῦ, ἔλεγε τὸ ἄλλο, μιά πεντάρα μοῦδωσε, νάτηνε. Κι ἔδειχνε ἀνάμεσα στὰ δάχτυλά του μιά πεντάρα.

— Ὅχι, ἐπέμενε τὸ ἄλλο πού κρατοῦσε τὸ φανάρι. Τὸ εἶδα ἐγὼ πού ἦταν εἰκοσάρκι, δὲ μὲ γελᾶς.

— Ὅχι, μὰ τὴν Παναγίδα, βρέ Νάσο. Μιά πεντάρα σοῦ λέω.

— Μ' ἀφήνεις νὰ σὲ ψάξω;

— Θὰ σ' ἐπὶ τὸ φανάρι.

Μονομιάς ὁ Νάσος ἄφησε τὸ φανάρι καταγῆς καὶ ἐτοιμάστηκε νὰ ψάξῃ τὸν Ἀγγελῆ. Ἐπειδὴ δὲν ἐμπιστεύονταν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, εἶχαν πάρει τὰ μέτρα τους ἀπὸ πρὶν. Εἶχαν συμφωνήσει, μόλις ἐβγαίνουν ἀπὸ κάθε σπῆτι πού πηγαινάν νὰ ψάλλουν τὰ κάλαντα, νὰ κάνουν εὐθὺς μερτικὸ καὶ νὰ μὴν εἶναι κανένας κάσσα, ὥσπου νὰ τελειώσουν τὸ γύρο τους. Μὰ τὴν τελευταία φορὰ ὁ Νάσος εἶχε ὑποψιαστῇ τὸν Ἀγγελῆ.

Καθὼς τσακωνόνταν οἱ δυὸ φίλοι ἐξέχασαν πῶς εἶχαν φτάσει κιάλας στὸ στενὸ μέρος τοῦ καλντεριμοῦ καὶ πῶς βρίσκονταν κάτω ἀπὸ ἕνα ρημαγμένο σπῆτι — τὸ σπῆτι τῆς Κοκκίνας, — ἀπ' ὅπου ἔλεγαν ἐβγαίναν φαντάσματα. Εἶχαν σταματήσει ἐκεῖ μπροστά, κι ὁ Νάσος ἄρχισε νὰ ψάχνῃ τὸν Ἀγγελῆ.

Ὁ Ἀγγελῆς, ὅσο ὁ ἄλλος ἔψαχνε τίς τσέπες τοῦ παντελονιοῦ του, καθόταν φρόνιμος, μὰ ὅταν τὸ χέρι ἀνέθηκε κι ἄρχισε νὰ ψάχνῃ τὸν κόρφο του, ἐπίασε τὸ γιλέκο του ἀπ' τὴν ἀριστερὴ μεριά καὶ τὸ ἐσφιγγε μ' ὀλὴν τὴν δύναμη, ἐμποδίζοντας τὸ χέρι τοῦ φίλου του νὰ φτάσῃ ὡς ἐκεῖ.

— Δὲ μ' ἀφήνεις νὰ σὲ ψάξω;

— Ἀφήσέ με, δὲν ἔχω τίποτε.

— Εἶσαι ψεύτης.

Ὁ Ἀγγελῆς σήκωσε τὸ χέρι του ἀπειλητικά.

— Εἶσαι ψεύτης καὶ κλέφτης!

Ὁ Ἀγγελῆς κατέβασε τὸ χέρι του κι ἔδωσε τὸν μπάτσο μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ ξεπρόβαλε μπροστὰ τους ἕνα φοβερὸ στοιχειό, μὲ κατάμαυρο τὸ πρόσωπο, μὲ μαλλιά ἀνακατωμένα, μὲ κουρέλια ἀντὶς γιὰ ρούχα, καὶ μιά χοντρή καὶ ἄγρια φωνὴ ἀντήχησε:

— Τί μαλώνετε, βρέ;

Τὰ παιδιὰ ἐβγαλάν μαζί καὶ τὰ δυὸ μιά πνιγμένη φωνὴ καὶ δοκίμασαν νὰ τρέξουν, παρατώντας τὸ φανάρι καταγῆς. Μὰ ὁ παράξενος καλλικάντζαρος ἔδωσε μιά κλωτσιὰ στὸ φανάρι, πού ἐσθῆσε στὴ στιγμὴ, καὶ μὲ τὰ δυὸ του χέρια ἄρπαξε τὰ δυὸ παιδιὰ ἀπ' τοὺς ὠμούς.

— Ποῦς εἶναι κάσσα, βρέ;

Τὰ παιδιὰ σπαρταροῦσαν σὰν τὰ

ψάρια καὶ δοκίμαζαν νὰ φύγουν.

— Μὴ φοβάστε, δὲ σὰς τρώω. Δώστε μου τοὺς παράδες σας γιὰ νὰ μὴν μαλώσετε καὶ σκοτωθῆτε. Καλὰ πού βρέθηκα ἐδῶ καὶ σὰς γλύτωσα.

Ἀρχισε νὰ ψάχνῃ τίς τσέπες τῶν παιδιῶν καὶ τὰ ἔσυρε κατὰ τὴν πόρτα τοῦ ρημαγμένου σπιτιοῦ, ἀπ' ὅπου φαίνεται πῶς εἶχε βγεῖ ὁ παράξενος ἐκεῖνος καλλικάντζαρος. Ἐκεῖ ἔβαλε τὸ Νάσο πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα στὴ γωνιά, καὶ γιὰ νὰ μὴν τοῦ φύγῃ ἔφραξε τὸ ἀνοιγμα μὲ τὸ ἴδιο του τὸ σῶμα κι ἔψαξε τὸν Ἀγγελῆ μ' ὀλὴν τὴν ἡσυχία. Βρῆκε δεκαπέντε ἢ εἰκοσι πεντάρες καὶ δεκάρες μὲς στίς τσέπες του. Ὑστερὰ ἔψαξε τὸ Νάσο, βρῆκε ἄλλα τόσα καὶ στίς δικές του τσέπες καὶ σὰν τελείωσε, τοὺς ἄφησε ἐλεύθερους καὶ τοὺς δυὸ.

— Πηγαίνετε τώρα καὶ μὴ φοβάστε. Κι ἄλλη φορὰ νὰ μὴ μαλώνετε.

Τῆς Κοκκίνας τὸ σπῆτι, πού τόσο τὸ φοβόνταν τὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ καὶ πού δὲν τὸ ἄγαζαν τὰ Φῶτα οἱ παπᾶδες ὅταν κατέβαιναν ἀπ' τὴν ἀπάνω γειτονιά μὲ τοὺς σταυρούς, ἦταν τὸ καλύτερο λιμέρι γιὰ νὰ κρυφτῇ κανεὶς καὶ νὰ περάσῃ γιὰ καλλικάντζαρος μιά καὶ τὸ καλοῦσαν οἱ μέρες. Ἀπὸ τὸ σπῆτι αὐτὸ θὰ παίρνοῦσαν ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς κάτω γειτονιάς, ὅταν θὰ εἶχαν τίς τσέπες τους γεμάτες. Αὐτὸ σκέφθηκε κι ὁ Παλούκας, ὁ πρῶτος τεμπέλης καὶ μεθύστακας τοῦ χωριοῦ. Πῆρε ἕνα μαῦρο μαῦρο σιδερένιο τηγάνι, μουντζούρωσε ὅλο του τὸ πρόσωπο, φόρεσε κάτι παλιοκουρέλια πού βρῆκε πεταμένα κι ἄμα νύχτωσε βγήκε ἀπὸ τὸ σπῆτι του καὶ πῆγε καὶ ξεκάρφωσε κρυφὰ τίς παλιοσανίδες πού ἦταν καρφωμένες σταυρωτὰ στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τῆς Κοκκίνας.

Μιά ὥρα ἀργότερα κατέβηκε ἀπ' τὸ καλντεριμὴν ἡ πρώτη παρέα τῶν παιδιῶν πού εἶχαν βγεῖ γιὰ νὰ ποῦν τὰ κάλαντα καὶ τώρα γύριζαν σπῆτια τους, ὁ Νάσος κι ὁ Ἀγγελῆς. Εἶδαμε πῶς ἦρθαν βολικά τὰ πράγματα καὶ πῶς ὁ Παλούκας πέρασε κιάλας γιὰ εἰρηνευτὴς στοὺς δυὸ μικροὺς πού εἶχαν τσακωθεῖ.

Ἀφοῦ ὁ Ἀγγελῆς κι ὁ Νάσος ἐβγαλάν στὰ πόδια, μὴ ξέροντας πού πατοῦσαν καὶ πού βρίσκονταν, κατέβηκαν ἄλλα παιδιὰ κι ὕστερὰ ἄλλα. Ὁ Παλούκας ἄκουγε ἀπὸ μακριὰ τὰ βήματα τους καὶ τίς εὐθυμίες φωνές τους καὶ ψιθύριζε:

— Μᾶς ἔρχεται ἄλλη ζυγιά.

Ἡ τελευταία ζυγιά πού κατέβηκε ἦταν ὁ Στάμος κι ὁ Ἀργύρης, δυὸ φρόνιμα παιδιὰ. Ἐκεῖνοι δὲ μάλω-

ναν, μὰ συζητοῦσαν μεταξύ τους δυνατά, σὰ δυὸ καλοὶ φίλοι, τί θὰ τὰ ἔκαναν ὅλα τὰ λεπτὰ πού θὰ μάζευαν ἐκεῖνὴ τὴν βραδυὰ.

— Νὰ φτιάσουμε κι ἕνα σκεπαρνάκι, βρέ.

— Νὰ κόψουμε μιά λεύκα.

— Νὰ πάρουμε φλαμούρι νὰ κάνουμε καράβι.

— Ἐοῦ θὰ εἶσαι μαραγκὸς κι ἐγὼ πρωτομάστορας.

— Βρέ! καλῶς τους τοὺς μαστόρους! ἀκούστηκε μιά φωνὴ μέσα στὸ σκοτάδι.

Ἦταν ἡ τρίτη ἢ ἡ τέταρτη φορὰ πού ἐβγαίνει ὁ Παλούκας ἀπὸ τὴν κρυψώνα του. Ὁ Στάμος κι ὁ Ἀργύρης ἐβγαλάν μιά στριγγιά φωνὴ καὶ θέλησαν νὰ φύγουν, μὰ ὁ Παλούκας ἔβαλε σὲ πράξη τὴν μέθοδὸ του καὶ τοὺς ἄδειασε τίς τσέπες.

— Εἶναι ἄλλη ζυγιά; ρώτησε ὕστερα.

Τὰ παιδιὰ τὸν κοίταξαν μὲ γουρλωμένα μάτια, κοκκαλωμένα ἀπὸ τὸν τρόμο τους. Μὰ ὁ Στάμος, πού ἦταν δώδεκα χρονῶ καὶ ἔξυπνο παιδί, κατὰλαβε πῶς δὲν ἦταν φάντασμα. Ὁ φόβος του λιγόστεψε κι ὁ Ἀργύρης βλέποντάς τον ἡσυχώτερο πῆρε κι αὐτὸς κουράγιο.

Εἶναι κι ἄλλη ζυγιά; ξαναρώτησε μ' ἐπιμονὴ ὁ παράξενος καλλικάντζαρος.

— Τί ζυγιά; κατάφερε νὰ πῇ ὁ Στάμος.

— Εἶναι κι ἄλλα παιδιὰ νὰ κατέβουν ἀπ' τὸν ἀπάνω μαχαλᾶ;

— Δὲν ξέρω, εἶπε ὁ Στάμος.

Τὴ φορὰ αὐτὴ ὁ Παλούκας δὲν ἔκανε τὸν κόπο νὰ σβύσῃ τὸ φανάρι, γιατί, ὅπως εἶχε κρίνει, τὰ παιδιὰ δὲ μπορούσαν νὰ τὸν γνωρίσουν. Μὰ ὁ Στάμος τὸν κοίταξε καλά.

— Πές μου, βρέ, ἂν εἶναι κι ἄλλη ζυγιά, ἐπέμενε ὁ Παλούκας.

— Δὲν ξέρω, ξαναεἶπε ὁ Στάμος.

Ἐπιτέλους ὁ Παλούκας ἄφησε τὰ δυὸ παιδιὰ ἐλεύθερα.

Δὲν εἶχαν περάσει δέκα λεπτὰ καὶ βροχή ἀπὸ πέτρες ἄρχισε νὰ δέρνη τὴ σκεπὴ, τὰ δοκάρια καὶ τοὺς τοίχους τοῦ ἔρημου σπιτιοῦ. Ἐνα ὀλόκληρο στράτευμα ἀπὸ παιδιὰ εἶχε ξεκινήσει ἀπὸ τὸν αὐλόγυρο τῆς ἐκκλησίας τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν πού βρίσκονταν λιγάκι παρακάτω, καὶ πετροβολοῦσε ἀλύπητα τὸ ἄσυλο τοῦ καλλικάντζαρου. Εἶχαν καταλάβει πῶς ἦταν ἄνθρωπος κι ἤθελαν νὰ τὸν ἐκδικηθοῦν.

Ὁ Παλούκας τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη συλλογιόταν ἂν ἦταν καλύτερα νὰ φύγῃ ἢ νὰ περιμένῃ ἀκόμα λίγο. Εἶ-

χε μαζέψει ἀρκετὰ χρήματα, ὅσα θὰ τὸν ἔφταναν γιὰ νὰ μεθύσῃ τὰ Χριστούγεννα ὡς καὶ τὴν ἄλλη μέρα καὶ τοῦ Ἀγίου Στέφανου ἀκόμη. Ἐκεῖ λοιπὸν πού ἦταν ἔτοιμος νὰ φύγῃ, καὶ πάλι ἔμεινε, ἄρχισαν νὰ πέφτουν οἱ πέτρες σὰ χαλάζι.

— Νὰ μιά ζυγιά! φώναξε ἐκδικητικὰ ὁ Στάμος.

— Νὰ μιά ζυγιά! φώναξαν καὶ τ' ἄλλα παιδιὰ.

Ἀποφάσισε τότε ν' ἀρπάξῃ μιά σανίδα κι ἔχοντάς τὴν γιὰ ἀσπίδα μάζι καὶ γιὰ σπαθί, νὰ κάνῃ ἡρωϊκὴ ἐξοδὸ περνώντας ἀνάμεσα ἀπ' τὸν ἐχθρό. Μὰ δεύτερο πετροβόλημα, δυνατώτερο ἀπ' τὸ πρῶτο, τὸν ἔκανε νὰ χωθῇ ξανά μέσα στὸ σπῆτι, χτυπημένος στὸ πόδι καὶ στὸ χέρι.

— Νὰ κι ἄλλη ζυγιά! φώναξε ὁ Στάμος μὲ κακία.

— Νὰ κι ἄλλη ζυγιά! ἔλεγαν τ' ἄλλα παιδιὰ.

Ὁ Παλούκας κόλλησε στὴν ἀπομέσα γωνιά τοῦ σπιτιοῦ, στερεώνοντας τὴν πλάτη του στὸν τοῖχο, κι ἀπόμεινε ζαρωμένος κάτω ἀπ' ἕνα δοκάρι, ἀλλὰ κι ἐκεῖ μιά μεγάλη πέτρα ἀφοῦ χτύπησε τὸν τοῖχο, ἐλόξεψε καὶ πέρασε ξυστὰ ἀπ' τὸν ὦμο του.

— Βρέ, ἀποσπόντα! μουρμούρισε ὁ Παλούκας γελώντας κι ἐκεῖνος δίχως νὰ τὸ θέλῃ.

Γιὰ καλὴ του τύχη οἱ ἐχθροὶ του δὲν ἀποφάσιζαν νὰ ἐρθοῦν ὡς τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ. ἕνα ἴχνος φόβου ἔμεινε ἀκόμη μέσα τους μ' ὅλο πού ἡ θείαν νὰ κάνουν τοὺς παλληκαράδες.

Στὸ τέλος, ἐπειδὴ ἡ μάχη τραβοῦσε πολὺ, ὁ Παλούκας σκέφτηκε καὶ ἀποφάσισε νὰ σκαρφαλώσῃ στὸν τοῖχο, πατώντας στίς τρύπες πού βρίσκονταν ἀκόμη ἀπὸ τὰ μαδέρια καὶ τίς σκαλωσιές. Τὸ ἔκανε γρήγορα-γρήγορα, κι ἀφοῦ ἔφτασε ὡς ἐπάνω, πήδησε ἀποφασιστικὰ ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος, στὴν αὐλὴ τοῦ γέρο-Παγούρη.

Ὁ χτύπος πού ἔκανε πέφτοντας ἀκούστηκε ὡς ἐκεῖ πού στέκονταν τὰ παιδιὰ. Ὁ Στάμος φώναξε, ἐμπρός! καὶ δακιμάζοντας τὸ μάντιλό τῆς αὐλόπορτας τοῦ γέρο Παγούρη, εἶδε πῶς ἦταν ἀνοιχτή. Χύμηξε λοιπὸν μέσα πρῶτος καὶ τ' ἄλλα παιδιὰ ἔτρεξαν ἀπὸ πίσω του.

Μαζί ὅμως μὲ τὸ δρόντο πού ἔκανε πέφτοντας ὁ Παλούκας, ἀκούστηκε κι ἕνας ἄλλος κρότος, ἕνας κρότος μεταλλικός. Λεπτὰ τοῦ εἶχαν πέσει ἀπὸ τὴν τσέπη καθὼς πήδησε! Ὁ Παλούκας δὲ γύρισε πίσω νὰ τὰ μαζέψῃ.

Ὁ Ἀγγελῆς, ἕνα ἀπὸ τὰ παιδιὰ, ἄκουσε καθαρά τὸ μεταλλικὸ κρότο,

ἀγροίκησε πολὺ καλὰ τὸ μέρος ὅπου εἶχαν πέσει οἱ γαζέτες, κι ἄρχισε σκύβοντας, στὰ σκοτεινὰ νὰ μαζεύῃ μὲ τὴ φούχτα, ἐνῶ τ' ἄλλα παιδιὰ ἔτρεχαν, πίσω ἀπ' τὸν Παλούκα πε-

τροβολώντας τον καὶ φωνάζοντας ἀδιάκοπα:

— Νὰ κι ἄλλη ζυγιά!.. Νὰ κι ἄλλη ζυγιά!..

ΔΙΑΣΚΕΥΉ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΕΡΟΤΟΥ

[ΔΙΗΓΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Δ'. — Ὁ Πιερότος ρακοσυλλέκτης

Ἐνα βράδυ, ὁ Πιερότος εἶχε βάλει τὰ καλά του ρούχα καὶ τὸ ψηλὸ του καπέλλο γιὰ νὰ πᾶ ὡς μιά διασκέδαση. Εἶχε φορέσει μάλιστα καὶ μονόκλ, μὰ στὴν τσέπη του δὲν εἶχε πεντάρα, γιατί ἀκόμα δὲν εἶχε βρεῖ τὸ εὐκόλο ἐπαγγέλημα πού ζητοῦσε.

Στὸ δρόμο, εἶδε διάφορα παιδιὰ τῆς ἡλικίας του πού ἔκαναν διάφορες δουλειές. Ἐνα κουβαλοῦσε ψώνια, ἄλλο σκουπίζε τὸ δρόμο, ἄλλο ἔσθρενε ἕνα καροτσάκι φορτωμένο πράγματα, κι ἄλλο, μ' ἕνα φανάρι καὶ μ' ἕνα γάντζο, ἔψαχνε τὰ σκουπίδια.

Αὐτὸ κίνησε τὴν προσοχὴ τοῦ Πιερότου. Κι' ἀφοῦ πέρασε ἀπὸ μπροστὰ του μὲ πόδα, ξαναγύρισε καὶ τὸ ῥώτησ' εὐγενικά :

— Τί κάνεις, φίλε μου, ἐδῶ ;

— Ψάχνω τὰ σκουπίδια καὶ διαλέγω τὰ κουρέλια. "Όσα βρίσκω, τὰ πιάνω μὲ τὸ γάντιο μου καὶ τὰ ρίχνω στὸ καλάθι μου.

— Καὶ τί τὰ κάνεις τὰ κουρέλια ;

— Τὰ πουλῶ στὶς φάμπρικες ποὺ κάνουν χαρτί.

— Καὶ σοῦ δίνουν πολλὰ λεφτά ;

— "Αρκετά. ὅταν μάλιστα τὰ κουρέλια μου εἶναι μεταξωτά, ποὺ κάνουν τὸ καλύτερο χαρτί, μοῦ δίνουν περισσότερα.

«Νὰ εὐκολο ἐπάγγελμα!» εἶπε μὲ τὸ νοῦ του ὁ Πιερότος. Κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη μερὰ, ἔβαλε τὰ παλιά του ρούχα, πῆρ' ἕνα καλάθι, ἕνα γάντιο κι' ἕνα φανάρι, καὶ βγήκε νὰ μαζέψῃ κουρέλια. Ἐγινε δηλαδὴ **ρακο-συλλέκτης** (γιατὶ τὰ κουρέλια λέγονται καὶ **ράκη**).

Γρήγορα ὅμως εἶδε πὼς οὔτε αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα ἦταν ὅπως τὸ ἤθελε. Τὰ καλὰ κουρέλια, μέσα στὰ σκουπίδια, ἦταν σπάνια. Ἐπρεπε νὰ γυρίσῃ στοὺς δρόμους ὅλη σχεδὸν τὴ νύχτα γιὰ νὰ μαζέψῃ μιά χούφτα καλὰ κουρέλια. Καὶ στὴ φάμπρικα, στὸ χαρτοποιεῖο ποὺ τὰ πῆγαινε, δὲν τοῦ ἔδιναν παρὰ λίγες δεκάρες. Ἐπάγγελμα πολὺ κουραστικό, ἐπικίνδυνο —γιατὶ τὴ νύχτα στοὺς δρόμους γυρνοῦν καὶ κακοποιοὶ— καὶ κακοζήσιο. Κι' ἀφοῦ τὸ δοκίμασε καμμιά ἑβδομάδα, ὁ Πιερότος εἶπε :

«Δὲν εἶναι προκοπὴ, πρέπει νὰ βρῶ τίποτ' ἄλλο».

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΠΟ ΤΟ «ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ»

11. —ΕΚΔΡΟΜΗ ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ

Τὸ ἀπόγεμα τοῦ Σαββάτου, στὸ σπίτι τῆς Σοφίας, τὸ κυριακάτικο πρόγραμμα ἔλλαξε. Κι' αἰτία, τὸ πρῶτο χειμωνιάτικο βοριαδάκι, ποὺ σάρωσε τὰ σύννεφα, καθάρισε τὴν ἀτμόσφαιρα καὶ στέγνωσε τοὺς δρόμους.

— Αὐριο θὰ ἔχουμε ἔξοχη λιακάδα, εἶπε ὁ πατέρας. Ἀμαρτία εἶναι νὰ μείνουμε στὴν πόλη, νὰ κλειστοῦμε ὅλο τὸ πρῶτ' στὸ σπίτι, νὰ κάμουμε τὰ πόγεμα τὸ συνηθεισμένο μας μικρὸ περίπατο καὶ νὰ πᾶμε ὕστερα στὸν κινηματογράφο. Ἐγὼ λέω νὰ πᾶμε ἀπ' τὸ πρῶτ' ἐκδρομῇ.

— Ναί, ναι! φώναξαν ἀμέσως ἡ Σοφία κι' ὁ Γιώργος ὁ ἀδερφός της. Νὰ μὴνύσουμε μάλιστα καὶ τῆς Νίτσας, ἂν θέλῃ νάρθῃ κι' αὐτὴ μὲ τὸν Ἄλκη. Μὰ ποῦ θὰ πᾶμε, μπαμπά ;

— Στὸν Ἀη-Σώστη, στὸ χτήμα τῆς κουμπάρας.

— Ἀ, ὦραϊα!

— Νὰ ξέρετε ὅμως πὼς δὲν ἔχει αὐτοκίνητο. Μὲ τὰ ποδαράκια μας θὰ πᾶμε, μὲ τὰ ποδαράκια μας θὰ γυρίσουμε. Δὲν εἶναι πολὺ μακριά...

Τὰ παιδιὰ συμφώνησαν. Ἦταν ὁμορφα νὰ πᾶνε σιγά-σιγά μὲ τὰ πόδια, νὰ στέκονται ὅω κι' ἐκεῖ νὰ βλέπουν ὅ,τι θέλουν, νὰ μαζεύουν λουλούδια, νὰ κυνηγοῦνται, νὰ παίζουν, παρὰ νὰ τρέχουν κλεισμένα μέσα σ' ἕν' ἀμάξι. Ἀν κυράζονταν, εἶχαν καιρὸ ν' ἀναπαυθοῦν στὸ χτήμα, καὶ νὰ πλαγιάσουν ἀκόμα τὸ ἀπομεινέμορο στὸ σπίτι τῆς κουμπάρας. Καὶ κατὰ τὸ δειλινὸ πάλι, θὰ ξεκινούσαν.

— Νὰ ἴδουμε, ἀλήθεια, καὶ πὼς

εἶναι ἡ ἔξοχή τῶρα τὸ χειμῶνα, εἶπε ὁ Γιώργος. Ἐμεῖς δὲν τὴν βλέπουμε παρὰ τὴν ἀνοιξή καὶ τὸ καλοκαίρι. Πρασινάδες, λουλουδία, φρούτα, πουλιά, πεταλούδες καὶ πάει λέοντας. Τὰ ξέρουμε ἀπέξω κι' ἀνγκατωτά. Τῶρα ὅμως τί εἶναι ;

— Ἐγὼ ξέρω τί εἶναι στὴν ἔξοχή καὶ τῶρα τὸ χειμῶνα. Μήπως δὲ βλέπω στὴν πόλὴ τὰ περβόλια ; Νά, κίτρινα φύλλα, γυμνὰ κλαδιά, μαῦρο κι' ὑγρὸ χῶμα χωρὶς χλόη καί, κάπου-κάπου, κανέναν σπουργίτης ἢ πυρούλης.

— Εὐὸ πάντα τὰ ξέρεις ὅλα, εἶπε ὁ Γιώργος.

— Δηλαδή τὰ φαντάζουμε...

— Ναί, μὰ βάζω στοίχημα πὼς αὐριο στὴν ἔξοχή θὰ ἴδῃς πράγματα ποὺ οὔτε τὰ ξέρεις οὔτε τὰ φαντάζεσαι.

— Ἐ, τόσο τὸ καλύτερο.

Μόνησαν καὶ τῆς Νίτσας ποὺ ἐνθουσιάστηκε ὁ Ἄλκης μόνον δὲ μπορούσε, γιατί εἶχε νὰ πᾶν κάπου ἄλλοῦ μὲ τὸν πατέρα του. Ὅπως δὴ ποτε, ἡ συντροφιά ἦταν ἀρκετή : Ὁ κ. Παυλίδης, ὁ Γιώργος, ἡ Σοφία κι' ἡ Νίτσα. Ἡ μητέρα θὰ καθόταν στὸ σπίτι γιατί δὲ μπορούσε νὰ κάμῃ τόσο δρόμο πεζή. Καὶ δὲν ἤθελε νὰ τοὺς ἀναγκάσῃ νὰ πᾶνε μὲ ἀμάξι, γιὰ νὰ μὴ τοὺς χαλάσῃ τὴ διασκέδαση.

Τρόφιμα δὲ θάπαιρναν μαζί τους. Ὅτ' τῆς κακοφαινόταν τῆς κυρὰ-κουμπάρας, ποὺ ὅποτε πῆγαιναν, δὲν ἤξερε πὼς νὰ τοὺς περιποιηθῇ. Εἶχε κιόλας τὸν τρόπο τῆς ἢ χωριάτισσα νοικοκυρά. Τίποτα δὲ θὰ τῆς κόστιζε νὰ σφάξῃ δυὸ κοτόπουλα γιὰ νὰ φᾶνε τὸ μεσημέρι.

— Λοιπὸν, εἶπε ὁ κ. Παυλίδης ἀ-

φοῦ κανονίσθηκαν ὅλα. Ὅτ' κάμετε τῶρα τὰ μαθήματά σας, γιὰ νὰ μὴν τᾶχετε αὐριο βράδυ καὶ θὰ κοιμηθῆτε ἀμέσως γιὰ νὰ ξυπνήσετε νωρίς.

Εὐπνήσαν πρὶν βγῇ ἀκόμα ὁ ἡλῖος. Καὶ πρῶτα-πρῶτα ἔτρεξαν στὸ παράθυρο.

Ὁ καιρὸς ἦταν θαυμάσιος. Οὐτ' ἕνα συννεφάκι δὲν ἔδλεπε στὸν γαλανὸ οὐρανό. Μόνον μερικὲς καταχνιὲς στὸν ὀρίζοντα, ἐλαφρότατες, ποὺ σὲ λίγο θὰ τῆς σκοποῦσε ὁ ἡλῖος. Τὸ πρῶτον κρῦο ἦταν βέβαια τσουχτερό, μὰ δὲ φυσούσε καθόλου καί, ὅσο προχωροῦσε ἡλιοφώτιστη μέρα, θὰ γλύκαινε.

Ντύθηκαν καλὰ, ἔβαλαν καὶ τὰ ἐπανωφόρια τους. Ὑστερα, ἂν ζεσταίνονταν στὸ δρόμο, μπορούσαν νὰ τὰ βγάλουν.

— Ἐτοιμοί ; Ἐμπρός !

Ἡ μητέρα εὐχήθηκε.

— Στὸ καλὸ ! Ὁ Θεὸς μαζί σας.

Τὰ παιδιὰ γέλασαν :

— Σὰ νὰ φεύγαμε γιὰ τὴν Ἀμερικὴ...

— Ἡ γιὰ τὸν πόλεμο...

Πέρασαν πρῶτα νὰ πάρουν τὴ Νίτσα ἀπ' τὸ σπίτι της. Πρωτὴν κι αὐτὴ, μὲ τὸ καπελάκι της, μὲ τὸ ἐπανωφοράκι της, τοὺς περίμενε. Δὲν ἐστάθηκαν καθόλου. Κι ὅλοι μαζί — τὰ δυὸ κορίτσια μπροστὰ, ὁ Γιώργος μὲ τὸν πατέρα του πίσω — πῆραν τὸ δρόμο γιὰ τὴν ἔξοχή.

Ἦταν ὁ πιδὸς μεγάλος κι' ὁ πιδὸς κεντρικὸς στὴ μικρὴ πόλῃ. Τὴν ἔσκιζε ἀπὸ τὴ μιά της ἄκρῃ ὡς τὴν ἄλλη. Κι ἐξακολουθοῦσε. Ἀλλὰ λίγο-λίγο τὰ σπίτια στὶς δυὸ πλευρὲς ἀραιώναν. λιγότευαν, τελείωναν. Κι ὁ δρόμος ἔσκιζε πιά τὰ χωράφια, γινόταν ἐξοχικός. Φυσικά, στὴν ἔξοχή γινόταν καὶ πιδὸς στενός, πιδὸς ἀνώμαλος, ἔστριβε κάθε τόσο, ἀνηφόριζε, κατηφόριζε, κι' οὔτε πεζοδρόμια εἶχε, οὔτε φανάρια. Ὅχι τοὺς μόνον δεξιὰ κι ἀριστερά, πεζούλια κάπου-κάπου, φράχτες, μαντρότοιχους καὶ δέντρα. Μὰ κι ἔτσι, ἦταν ἀρκετὰ καλοστρωμένος, καὶ τὰμάξια μπορούσαν νὰ τρέχουν πάνω του χωρὶς πολλὰ τραντάγματα.

Ὁ δρόμος τῆς πόλης ἔβγαζε στὴν ἔξοχή κι ἀπὸ τίς δυὸ τοὺς ἄκρες κι ἀπὸ τὴ βορινή, κι ἀπὸ τὴ μεσημβρινή, Ὁ κ. Παυλίδης μὲ τὰ παιδιὰ πῆραν τὴ βορινή ἀπὸ κεῖ ἦταν ὁ Ἀη-Σώστης, ἕνα μικρὸ χωριὸ — ἢ νὰ ποῦμε καλύτερα, προάστειο — καὶ τὸ χτήμα τῆς κυρὰ-κουμπάρας. Εἶχαν τὸ ἀεράκι κατὰ πρόσωπο κι' αὐτὸ τοὺς ζώηρευε καὶ τοὺς εὐχαριστοῦσε.

Ἐκεῖνη τὴν ὥρα, οἱ καμπάνες μερικῶν ἐκκλησιῶν χτυποῦσαν γιὰ τὴ λειτουργία.

— Σήμερα δὲ θὰ πᾶμε στὴν ἐκκλησιά, εἶπε ὁ Γιώργος.

— Δὲν πειράζει, εἶπε ὁ πατέρας. Ὅτ' πᾶμε στὴν ἔξοχή, στὴ φύση. Κι ἡ φύση εἶναι ἕνας μεγάλος ναός, ὅπου μπορεῖ κανεὶς νὰ δοξάσῃ τὸ δημιουργό της.

Περπατοῦσαν χαρούμενοι, μὲ βήμα γοργό. Κάπου κάπου ἀπαντοῦσαν κανένα σπιτάκι, εἴτε ἀπάνω στὸ δρόμο, εἴτε πιδὸς μέσα, στὸ βάθος κανενὸς περιβολιοῦ.

— Ἐτσι φανταζόσυν τὴ χειμωνιάτικη ἔξοχή; ῥώτησε ὁ Γιώργος τὴ Σοφία.

— Ἐτσι βέβαια! ἀποκρίθηκε ἡ Σοφία. Κι ἔδειξε ἕνα δέντρο σχεδὸν γυμνό. Τὰ λιγοστὰ φύλλα ποὺ τοῦ εἶχαν μείνει, ἦταν ὅλα κίτρινα καὶ φάνταζαν στὸν ἥλιο σὰ χρυσά.

— Δὲν εἶναι ὦραϊο ; εἶπε ὁ Γιώργος.

— ὦραϊο, εἶπε ἡ Σοφία, μὰ θὰ τὸ προτιμοῦσα πρὸς νο ὅπως θὰ εἶναι τὴν ἀνοιξή.

Παρακάτω, μέσα σ' ἕνα περιβόλι, κοντὰ στὸν ὄχτο τοῦ δρόμου, εἶδαν ἕνα δέντρο ποὺ τὰ κλαδιά του ἦταν ὀλωσδιόλου γυμνά.

— Αὐτὸ βέβαια δὲν εἶναι τόσο ὦραϊο, εἶπε ἡ Σοφία.

— Νὰ τὸ ἴδῃς σὲ κανένα μῆνα καὶ νὰ μοῦ πῆς ! εἶπε ἡ Νίτσα.

— Μὰ τόσο γρήγορα θὰ πρασινίσῃ ;

— Καὶ θὰ γίνῃ ! Ὅτ' τὸ ἴδῃς κάτασπρο χιονισμένο.

— Ἀ, εἶναι ἀμυγδαλιά ; Δὲν τὴ γνῶριζα.

— Εἶδες ; εἶπε ὁ Γιώργος. Πολλὰ πράγματα ποὺ τὰ ξέρει κανεὶς — καὶ σὺ τὰ ξέρεις ὅλα — τὰ βλέπει στὴ χειμωνιάτικη ἔξοχή καὶ δὲν τὰ γνωρίζει.

— Νά ! νά ! ἔκαμε ἡ Νίτσα. Ἐκεῖνο κεῖ τὸ δέντρο ξέρεις τί εἶναι ;

— Βερυκοκιά ! εἶπε ἡ Σοφία.

— Ὅχι, ροδακινιά ! αὐτὴ ὅμως θὰνθίσῃ λιγὰκι ἀργότερα.

— Τὸ ξέρω ! κάνει κάτι τριανταφυλλιά ἀνθάκια ποὺ γεμίζουν τὰ κλαδιά της πυκνὰ-πυκνὰ. Ἐνα κλαδί ἀπὸ ἄνθισμένη ροδακινιά ἢ ἀμυγδαλιά, στὸ βάζο, εἶναι πολὺ ὦραϊο !

— Στὸ βάζο ; πολὺ ὦραιότερο εἶναι στὸ δέντρο, εἶπε ἡ Νίτσα.

Στὴ στροφὴ τοῦ δρόμου ἦταν ἕνα ξωκλήσι.

— Μπὰ ! ἔκαμε ὁ Γιώργος. Ὁ Ἀη-Νικόλας εἶναι ἀνοιχτός ; μπαينوθαίνουν ἀνθρωποί...

— Ἀκούω ψαλμωδία, εἶπε ἡ Νίτσα. μὴ λειτουργᾷ ;

— Δὲν εἶναι ἀπὸ θάνατο, εἶπε ὁ κ. Παυλίδης. Βλέπω καὶ πολλὰ κεριά.

Πλησίασαν. Ναί, τὸ ξωκλήσι λειτουργοῦσε. Ἦταν κάμποσοι ἀνθρωποὶ μέσα καί, τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ μι-

κρὴ συντροφιά ἔφτασε στὴν πόρτα, ὁ παπὰς, μ' ἕνα ἄσπρο φελόνι, παρουσιάστηκε στὴν Ὀραία Πύλῃ κι' εὐλόγησε λέγοντας ψαλτά :

— **Εἰρήνη πᾶσι !**

— **Καὶ τῷ πνεύματι σου !** ἀποκρίθηκε ὁ ψάλτης.

Ὁ κ. Παυλίδης κι' ὁ Γιώργος, ἀπ' ἔξω ἔβγαλαν τὰ καπέλλα τους κι' ἔκαμαν τὸ σκυρό τους. Σταυροκοπήθηκαν καὶ τὰ κορίτσια, μ' αὐτὰ χωρὶς νὰ βγάλουν τὰ καπέλλα τους.

— Γιατὶ δὲν ξεσκουφώνεστε καὶ σεῖς ; εἶπε ὁ Γιώργος γιὰ νὰ τίς πειράξῃ.

— Εἴμαστε γυναῖκες ! ἀποκρίθηκε ἡ Σοφία.

— Ἡ συνήθεια, εἶπε σοβαρὰ ὁ κ. Παυλίδης. Κάνουμε πάντα κατὰ τὴν συνήθεια χωρὶς νὰ ἐξετάζουμε τὸ λόγο. Καὶ καμμιά φορά, σ' αὐτὲς τίς συνήθειες λόγος δὲν ὑπάρχει... Μπαίνουμε τώρα μέσα νὰκούσουμε λίγη λειτουργία... Πλησιάζει νὰ τελειώσῃ.

— Νά, νά ! εἶπαν τὰ παιδιὰ.

Μπήκαν, ἀγόρασαν κεράκια καὶ τᾶναψαν σ' ἕνα μικρὸ μανουάλι. Ὁλα στὸ ξωκλήσι ἐκεῖνο ἦταν μικρά. Καὶ τὰ μανουάλια. καὶ τὰ καντήλια, καὶ τὰ εἰκονοστάσι, κι' ἡ Ὀραία Πύλη — μὰ μόνο θύρα εἶχε τὸ Ἱερό, κι' ἔκλεινε μὴ κόκκινη πορτιέρα — κι' ἡ Ἀγία Τράπεζα, καὶ τὰ παράθυρα, καὶ τὰ στασίδια, καὶ τὸ παγκάρι, καὶ τὸ καμπαναριὸ — μὰ καμὰρα πάνω ἀπ' τὴν ξώπορτα, κι' ἡ καμπάνα του.

Ἀμβωνας δὲν ὑπῆρχε οὔτε δεσποτικὸ στασίδι. Κι' οἱ τοῖχοι ἦταν ἀβεστωμένοι, σχεδὸν γυμνοί. Μόνον δυὸ-τρεῖς εἰκόνες ἁγίων — μικρὲς κι' αὐτὲς — ἦταν κρεμασμένες, καθεμιά μὲ τὸ καντηλάκι της.

Ἦταν ὅμως μὴ «ἐκκλησία» ὅπως κάθε ἄλλη. Καὶ σ' αὐτὴν ἡ λειτουργία γινόταν ὅπως καὶ στὴ μητρόπολη. Ἐφτανε νὰ πᾶν ἕνας παπὰς, ὅπως πῆγε σήμερὰ ποὺ τὸν κάλεσαν οἱ νοικοκυραῖοι. Ἡ πολυτέλεια δὲν κάνει τὴν ἐκκλησία. Τὰ χρυσάφια, τὰ σήμια, τὰ πολύτιμα πετράδια, τὰ μάρμαρα, οἱ τοιχογραφίες μπορεῖ νὰ λείπουν. Ἀρκεῖ νὰ ὑπάρχῃ μὴ Ἀγία Τράπεζα μὲ ὅ,τι χρειάζεται γιὰ τὴ λατρεία — ἕνα δυσκοπότερο, ἕνας σταυρός, ἕνα Ἐθαγγέλιο, — κι' ἕνας παπὰς. Κι' ὁ ψάλτης ἀκόμα κι' ὁ διάκος μπορεῖ νὰ λείπουν.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει μὲ πολλὰ ἄλλα πράγματα. Πουθενὰ σχεδὸν ἡ πολυτέλεια δὲν εἶναι ἀπαραίτητη. Ἐνα παιδί μπορεῖ νὰ μάθῃ νὰ διαβάξῃ καὶ νὰ γράφῃ μὲ χρυσοδεμένα βιβλία, μὲ πλούσια τετράδια, μὲ ὦραϊα καλαμάρια. Κι' ἐν' ἄλλο μπορεῖ νὰ-χῇ βιβλία ἄδετα, τετράδια φτωχά,

καλαμάρια φτηνά, καὶ πάλι νὰ μάθῃ τὰ ἴδια γράμματα καὶ καλύτερα. Ἀρκεῖ νὰ ὑπάρχῃ κι' ἐδῶ ἕνας νοῦς ποὺ νὰ θέλῃ νὰ φωτισθῇ, κι' ἕνας δάσκαλος γιὰ νὰ τὸν φωτίσῃ.

Ἡ λειτουργία πλησίαζε στὸ τέλος της. Ἡ εὐλογία ἔκλεινε εἶχε δοθῇ ὕστερα ἀπὸ τὸ **Πάτερ ἡμῶν**. Τώρα ὁ ψάλτης ἔλεγε τὸ **κοινωνικό**, ἡ Ὀραία Πύλη ἦταν σκεπασμένη μὲ τὴν κουρτίνα κι' ὁ παπὰς, ἀθώρητος στὸ Ἱερό, μεταλάβαινε. Σὲ λίγο, ἕνα πικιδὶ ἀπὸ μέσα τράβηξε τὴν πορτιέρα. Ὁ ψάλτης εἶπε γρήγορα τὸ τελευταῖο **ἀλληλουῖα** τοῦ κοινωνικοῦ. Κι' ὁ παπὰς παρουσιάστηκε στὴ θύρα κρατώντας τὸ ἅγιο Ποτήρι :

— **Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε !**...

Ὅλοι ἔσκυβαν τὰ κεφάλια κι' ἔκαμαν σταυρούς. Μερικοί, ποὺ περίμεναν γονατιστοὶ μπροστὰ στὴ θύρα, σηκώθηκαν καὶ μετάλαβαν. Ἐπειτα ὁ παπὰς ξανασκέπασε τὸ ἅγιο Ποτήρι, τὸ ὕψωσε μπροστὰ στὸν κόσμο καὶ μπήκε πάλι στὸ Ἱερό.

Λίγα εἶπαν ἀκόμα ὁ ψάλτης κι' ὁ παπὰς. Κι' ἔγινε ἡ ἀπόλυση. Ἡ μικρὴ καμπάνα χτυποῦσε γλυκά, κι' ἀνθρωποὶ προσκυνοῦσαν τὰ εἰκονίσματα, ἔπαιρναν ἀντίδωρο, φιλοῦσαν τὸ χέρι τοῦ παπᾶ κι' ἔβγαιναν.

Ἦταν οἱ νοικοκυραῖοι τοῦ ξωκλησιοῦ — ἀνῆκε κι' αὐτὸ στὸ μεγάλο τους χτήμα — οἱ ἀνθρωποὶ τοὺς, κάμποσοι γειτόνοι καὶ μερικοὶ περαστικοί. Στὸ μικρὸ αὐτὸ πλήθος, ποὺ σκορπιόταν εὐχαριστημένο, χαρούμενο, ἔδλεπε ἀντρες, γυναῖκες καὶ παιδιά. Βγήκαν κι' οἱ δικοὶ μας κι' ἐξακολούθησαν τὸ δρόμο τους.

— Ὀραία ἦταν αὐτὴ ἡ παρένθεση, εἶπε ὁ κ. Παυλίδης. Νὰ ποὺ ἀκούσαμε καὶ λειτουργία.

— Εἴχαμε τύχη, εἶπε ὁ Γιώργος. Καλὸς βέβαια κι' ὁ μεγάλος ναὸς τοῦ Θεοῦ, ἡ Φύση, ἀλλὰ κι' ἡ λειτουργία σ' ἕνα ξωκλήσι μέσα σ' αὐτὴ τὴ Φύση, στὴν ἔξοχή, ἀξίζει πολὺ. Εἶδατε τί σεβάσιμος ποὺ ἦταν αὐτὸς ὁ γέρος ἀσπρομάλλης παπὰς ;

— Τὰ μαλλιά του, τὰ γένια του καὶ τὸ φελόνι του εἶχαν τὸ ἴδιο χρώμα, εἶπε ἡ Σοφία.

— Μὰ κι' ὁ ψάλτης ἦταν καλός, εἶπε ὁ Γιώργος. Ἀκούσατε τί ὦραϊα ποὺ εἶπε τὸ **Ἐἴδομεν τὸ φῶς**...

— Πολὺ ὦραϊα, εἶπε ὁ πατέρας. Ἀλλὰ ξέρετε, στὴν ἐκκλησίᾳ ἔκα-νε κρῖο. Ἀς πηγαίνουμε πιδὸ γρήγορα τώρα, γιὰ νὰ ζεσταθοῦμε.

— Νὰ τρέξουμε, καλύτερα ; εἶπαν τὰ παιδιὰ.

— Τρέξετε, μὰ λίγο. Δὲν πρέπει κιό-λα νὰ ἰδρώσετε.

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE

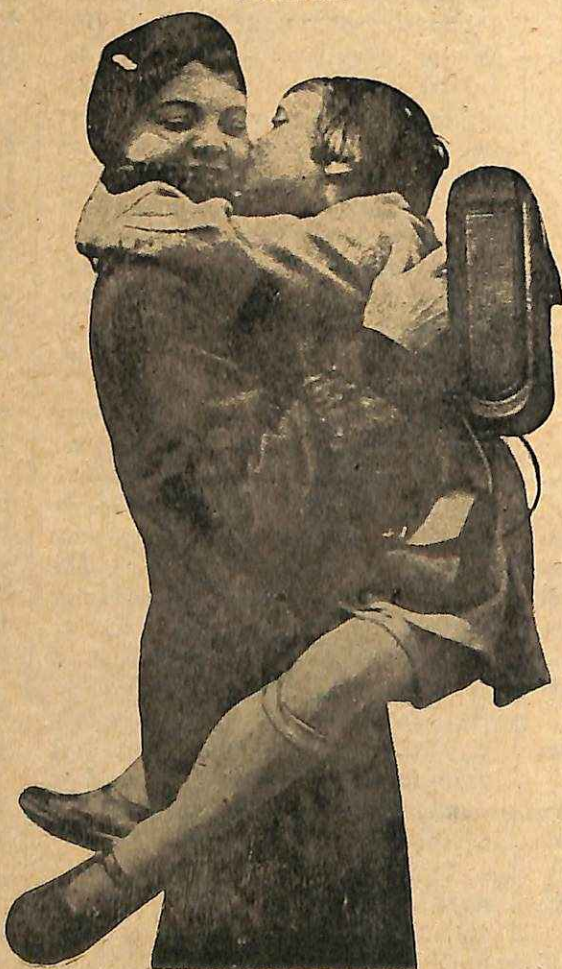
— Συνέχεια από το προηγούμενο —
 — Δεν ξέρουμε ακόμα και πού θα μείνουμε. Μας σύστησαν το Ξενοδοχείο του Στέμματος.
 — Τι λέτε, θείε μου! Νομίζετε λοιπόν πως η κυρία Όμολλου θα σας αφήσει να πάτε σε ξενοδοχείο; Αυτό να το βγάλετε απ' το νου σας! Ήχασα να σας πω πως αυτή μ' έστειλε να σας πάρω. Είπ' εκεί-κάτω στην προκουαία με την Άνθη και μ'ας περιμένουν. Άνθη λέγεται; ή αδερφή μου, καθώς ξέρετε. Ά, νά! βλέπετε κείνη την κίτρινη άμια; Είναι της κυρίας ταγματάρχαινας.
 — Μά, παιδί μου, εμείς αυτή την κυρία δεν τη γνωρίζουμε καθόλου...
 — Θα τη γνωρίσετε τώρα. Δεν μπορείτε να πείτε όχι. Μια φορά πού πέσατε στα νερά μας, είσθε στην απόλυτη έξουσία μας.
 — Έτσι; Έκαμε χαμογελώντας ο κ. Κλοακέν.
 — Έτσι, θείε μου. Η κυρία συνταγματάρχαινα διοικεί τώρα και το σύνταγμα. Ο κ. Όμολλου λείπει στα γυμνάσια και γι' αυτό δεν ήρθε να σας υποδεχθώ σήμερα ο ίδιος. Όλοι οι αξιωματικοί όμως ξέρουν πως με την γυναίκα του πρέπει τώρα να συνεννοούνται.
 — Κάθε αντίσταση είναι λοιπόν περιττή;
 — Έντελώς περιττή, αγαπητέ μου θείε. Σας έχει ετοιμάσει και τα δωμάτιά σας και σας περιμένει.
 — Αφού λοιπόν είναι έτσι, εμπρός, παραδινόμαστε αιχμάλωτοι! είπε ο κ. Κλοακέν κατεβαίνοντας τη σκάλα.
 Κάθισε στη βαρκούλα του Χάνδου με τον Παύλο, κι' ο μικρός, παίρνοντας με τα ευρωστα χέρια του τα κουπιά, ξεκίνησε για την αποβάθρα.
 Ο Παύλος θαύμαζε τη δεξιότητα και τη δύναμη του ξανθόμαλλου παιδιού. Ο πιδ έμπειρος βαρκάρης δεν θα διέθυνε καλύτερα τη βαρκούλα ανάμεσα στο σύμπλεγμα εκείνο από κάθε λογής πλοία και πλοίαρκα. Αάμνοντας, ο Χάνδος δεν έπαυε κιόλα να φλυαρή και κάθε τόσο να γυρίσει κατά την προκουαία.
 — Ά, νά η κυρία Όμολλου κι' η Άνθη πού μ'ας χαιρετούν με τα μαντήλια τους! φώναξε

αξαφνα. Ο κ. Κλοακέν κι' ο Παύλος ανταποκρίθηκαν στο χαιρετισμό των κυριών με τα καπέλλα τους. Και σέ λίγο ή βαρκούλα έφθασε στην αποβάθρα κι' οι επιβάτες βγήκαν.

Η μία από τις δυο κυρίες πού καθόνταν στην κίτρινη άμια, ήταν κοντή και παχειά σά μπάλλα, ή δψη της έμως έρόδιζε και τα μικρά σταχτιά μάτια της έλαμπαν από έξυπνάδα. Το συνολό της είχε κάτι το έλκυστικό.

— Καλώς ήλθατε, κύριε Κλοακέν, είπε τείνοντας στον αρχαιολόγο το μικρό γαντοφορεμένο της χέρι. Νά μου επιτρέψετε να σας μεταχειρισθώ σαν παλιό φίλο και σαν καλό άνθρωπο, όπως και είσθε. Κανέννας δεν θάκανε ε,τι κάνετε τεις για παιδιά πού

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Η μικρή Δόλα, έσωτερική στο Παρθενάγειο: — Μαμμά μου! μαμμά μου! Έρθες να με πάρης για τα Χριστούγεννα; Τι καλά!

δεν γνωρίζετε... Άπό δώ βέβαια θα είναι ο γιός σας. Χάου ντο γιο ντο, μίστερ Κλοακέν;.. Χαίρω πολύ για τη γνωριμία σας. Νά κι' ή εξαδέφη σας Άνθη, Δόσε, κόρη μου, το χέρι σου στο θείο σου... Ο Ταγματάρχης μ' επιφόρτισε να τον διακαιολογήσω πού δεν μπόρεσε ναρθή κι' αυτός να σας υποδεχθώ. Άλλά... προπαντός ή υπηρεσία, δεν είν' έτσι;.. Χάνδε, πώς σου φάνηκε το λουτρό πού έκαμες με τα ρούχα;.. γελάς, ε;

Πραγματικώς, ο Χάνδος γελοούσε με την ακατάσχετη φλυαρία της κυρίας Όμολλου, πού δεν είχε αφήσει ακόμα τον κ. Κλοακέν να προσφέρει ούτε μια λέξη.

Η μίς Άνθη, πού ήταν καθάλλα σ' ένα ωραίο άλογο, έσκυψε με χαρά κι' έσφιξε δυνατά, κατά τον άγγλικό τρόπο, το χέρι του θείου της και του εξαδέφρου της. Ψηλή και λεπτή, με ξανθά μαλλιά προς το κόκκινο, φορούσε λευκή άμαζόνα με πένθιμα από κρέπ στολίδια, άνδρικό καπέλλο και διάφανο πέπλο μπροστά στο πρόσωπο με τα κανονικώτατα χαρακτηριστικά. Φαινόταν, αλήθεια, λιγάκι ψυχρή κι' επιφυλακτική, μά όχι από εγωισμό, ούτε από δειλία, παρά από περηφάνεια ψυχής ευγενικής, πού δεν χαρίζει τη φίλια της παρά σε όσους την αξίζουν.

Υστερ' από τα πρώτα φιλοφρονήματα, οι δυο ταξιδιώτες κι' ο Χάνδος πήραν θέση στάμάξι της κυρίας Όμολλου, ο άμαξας έμάστιζε τάλογα πού ξεκίνησαν με καλπασμό, κι' ή Άνθη άκολούθησε καθάλλα πάντα στο μαύρο της άλογο.

Η ταγματάρχαινα δεν έπαυε να φλυαρή γαλλικά. Οι ταξιδιώτες την άκουγαν μ' όση προσοχή μπορούσαν ναχουν εκείνη την ώρα, ζαλισμένοι ακόμα από το μεγάλο ταξίδι και θαμπωμένοι από τον ίνδικό ήλιο κι' από το λαμπρό θέαμα της πρωϊνής Καλκούττας: Ό-ραία άμάξια, κάρρα πού τα οδηγούσαν ιθαγενείς, πολυάριθμοι καθαλλάρηδες, πλήθος από Ευρωπαίους και Ίνδους, ποικιλία ένδυμασιών και τύπων, κίνηση πολυθρύβη, μεγάλοι δενδρόφυτοι δρόμοι, άγγλικά πάρκα, σκιερές δενδροστοιχίες, πολυτελή καταστήματα και μέγαρα με περιστύλια.

(Άκολουθεί)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Με μετρημένο βήμα ο Μό εξακολούθησε το δρόμο του. Η λάσπη του δρόμου πού είχε μαλακώσει με τις τελευταίες βροχές, κολλούσε στις πατούσες του κι' ο φιλάρεσκος υπηρέτης φοβόταν μήπως λερώσει τις καινούργιες κάλτσες του. Παρακάτω έάχνυνε το βήμα του για να μη δείξη στους διαβάτες πως νοιαζόταν τόσο πολύ για το ντύσιμό του και τούς κάνει να τον κοροϊδεύουν.

Το πιδ δυσάρεστο απ' όλα ήταν ότι τα ματογυάλια του άνι να τον κάνουν να βλέπη καλύτερα, τον στράβωναν σχεδόν όλοτετα γιατί δεν τα φορούσε παρά μονάχα για στολίδι... Άπειρες φορές έσκόνταφε εξ αιτίας τους και γλύστερησε και κινύνεψε να πέσει κάτω. Καθώς μάλιστα ο δρόμος περνούσε δίπλα στο ποτάμι δεν θα του ήταν καθόλου ευχάριστο να κάνει καμιά βουτιά και να καταστρέψη το ωραίο του κοστούμι.

Κουρασμένος κάπως και λαχανιασμένος έφθασε στην κεντρική πλατεία του Γιέν Μπάι.

Στην αγορά πού στεγαζόταν κάτω από μια καλαμόπλεχτη στοά στη μέση της πλατείας, ήταν κίνηση μεγάλη. Όταν πλησίαζε κανείς, τον κυτούσε στη μύτη ή μυρουδιά από ταγκό λάδι, ξεραμμένα ψάρια, παστωμένα κρέατα, και πολυκαιρινά ξύγκια.

Τα πλατεία ρουθούνια του Μό ώσφράνθηκαν με ήδονή όλες αυτές τις μυρουδιές πού θα προκαλούσαν άνακάτωση σ' έναν άπλόν Ευρωπαίο. Δεν μπόρεσε ν' άντισταθώ στον πειρασμό, και κινδυνεύοντας να λερώσει το ωραίο κοστούμι του καθώς θα περνούσε δίπλα από τις παράγκες των πωλητών ή θα τριβόταν επάνω στα κουρέλια των χαμύληδων, έμπηκε μέσ στην αγορά. Περ' όλο πού άλλοι τον έσπρωχναν από έδω, άλλοι τον σκουντούσαν από εκεί, τον τσαλαπατούσαν, τον στρίμωχναν, ο Μό έρριχνε άνενόχλητος έξεταστικά βλέμ-

ματα γύρω του. Δεν ήθελε με κανένα τρόπο να πάη μ' άδεια χέρια σπίτι του, όχι τόσο για να ευχαριστήσει την κυρία Δού, όσο για την δική του ευχαρίστηση. Άρχισε λοιπόν να παζαρεύη πρώτα ένα κοτόπουλο, ύστερα μερικά αυγά και τέλος διάφορα άλλα τρόφιμα πού του φαινόταν πάντοτε πολύ ακριβά και τ' άφινε την τελευταία στιγμή ένω οι πουλητές έ-

«Ο Μό έρριχνε άνενόχλητος έξεταστικά βλέμματα γύρω του.» (Σελ. 43, στ. α'.)

τρεχν από πίσω του, πρώτα παρακαλώντας τον και ύστερα βρίζοντάς τον. Μά ο Μό εξακολούθησε με άπάθεια το δρόμο του με το κεφάλι ψηλά, σαν άνθρωπος πού βρίσκεται πάνω απ' όλους και δεν λογαριάζει τα λόγια του όχλου, και σταματούσε πάλι λιγάκι παρακάτω, άκουμπώντας στην όμπρέλλα του, με τα ματογυάλια του άναστηκωμένα και με ύψος άναποφάσιστο.

Στο τέλος ή έκλογή του έπεσε όριστικά σ' ένα μικρό βάζο με σάλτσα ψαριού, πού για τούς Άνναμίτες είναι ένα από τα έκλεκτότερα τους όρεκτικά, και μπορεί βέβαια να μην

μυρίξη τριαντάφυλλα, αλλά μόνο στους παλιόφραγκους φέρνει άναγούλα.

Το πρώτο κίνημά του ήταν να σηκώσει το μπανανόφυλλο πού έκλεινε έρμητικά το βαζάκι και να πλησιάσει τη μύτη του. Άπ' τη μυρουδιά καταλάβε ότι ή σάλτσα ήταν πρώτης ποιότητας και στην ώρα της για να φαγωθώ. Όστόσο δεν θέλησε να δείξη την ευχαρίστησή του.

— Δεν είναι και τόσο περίφημο το νο υό χ' μ' αν σου, έκανε.

— Δεν είναι περίφημο; διαμαρτυρήθηκε ή πουλήτρα. Η παλιόγλωσσά σου δεν έχει γευτεί παρόμοιο πράγμα, σκύλε πού δουλεύεις τούς Φράγκους!

— Σκύλα είσαι σύ, έκανε ο Μό, άγανακτισμένος με την αυθάδειά της. Νά ξέρης να μετράς τα λόγια σου, γιατί θα το πληρώσης άσχημα. Πόσα θέλεις για το βαζάκι σου; Χμ, πολύ μικρό αυτό το βαζάκι, πολύ μικρό.

— Τι; Μικρό το λές αυτό το βάζο;

— Μπα, μήπως θέλεις να μου το περάσης για μεγάλο; Χωρίς υπερβολή έχω αγοράσει βάζα με νουόκμαν πενήντα φορές μεγαλύτερα από ταύτο.

— Δεν είναι ούτε μεγάλο ούτε μικρό, είναι μέτριο.

— Είναι μικρό, και πολύ μάλιστα. Λοιπόν έλα τώρα, άς τα λόγια και πές μου πόσα θέλεις για το βάζο σου. Γιατί αν θελήσης να με κλέψης, θα τις πληρώσης όλες τις άμαρτίες σου στην Κόλαση, όπου θα σε βάλουν μαζί με τούς λωποδύτες και τούς ληστές και θα σε καίνε με τα άναμμένα σίδερα. Λοιπόν μή θέλεις να γδώρης τούς πελάτες σου και πές μια λογική τιμή.

— Κι' έμένα, κύριε Μό, ξέρεις πιά θα είναι τα τέλη σου; Άνοιξε τ' αυτιά σου για ν' άκούσης καλά: Θα σου κάνη το κεφάλι σου χρίτς-χρίτς ο δήμιος και δεν θάχης ούτε μια μοιρολόγιαστρα στην κηδεία σου. Αυτό θα είναι τα τέλη σου, ψωρόσκυλο, πού θέλεις να έκμεταλλευθής μια φτωχή γυναίκα. Το βάζο μου είναι αυτό πού είναι. Κάνει είκοσιπέντε παράδες, ούτε μισόν παρακάτω, Θέλεις πάρε το, θέλεις άφησέ το, το

Ίδιο μου κάνει. "Άλλο δὲν σοῦ λέω!
"Ο Μὲ ἀρχισε νὰ χειρονομῇ σὰν
δαιμονισμένος.

— Εἰκοσιπέντε παράδες; Εἰκοσι-
πέντε βουρδουλιές πρέπει νὰ σοῦ δι-
νω, ὅχι εἰκοσιπέντε παράδες!

— Καὶ δὲν κάνεις δοκιμὴ νὰ μοῦ
τις δώσης τις εἰκοσιπέντε βουρδου-
λιές, κύρ-παλληκαρά μου;

— "Ὡς εἶχα τὸ μπτσούκι μου μαζί
μου κι' ἐδλεπες. Πόσο νομίζεις πὼς
τὰ πλήρωσα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα βάζα
ποῦ σοῦ ἔλεγα καὶ ποῦ χωροῦσαν ἐ-
κατὸ φορές περισσότερη σάλτσα ἀπὸ
τοῦτο δῶ; "Ἐνα πιάτρο τὸ βάζο,
κι' ἦταν τὸ καλύτερο ναὺ δόκιμα ν
ποῦ ὑπάρχει, ποῦ οὔτε τῶχει δοκιμά-
σει ποτὲ ἡ γλώσσα σου.

— "Ἄν εἶναι ἔτσι, τότε γιὰ τὸ δι-
κό μου δὲ θὰ μὴ δίνεις οὔτε ἓναν πα-
ρά. "Ἄντε, παλιόσκυλο. ἄντε, νὰ γλύ-
φης τὰ πόδια τῶν ἀφεντικῶν σου, νὰ
σοῦ πετάξουν κανένα κόκκαλο. "Ἡ
σάλτσα μου δὲν εἶναι γιὰ σένα!

— "Ο Μὲ πρόλαβε κι' ἐδλε το χέρι
του πάνω στὸ διαφιλονεικούμενο βάζο.

— Ντρέπουμαι ποῦ καταδέχουμαι
νὰ συζητῶ μαζί σου, εἶπε περιτρο-
νητικά. "Ἐμπρός, ἔλα νὰ τελειώσου-
με. Κανέναν δὲ μὲ βιάζει ν' ἀγορά-
σω τὴ σάλτσα σου, θὰ σοῦ ἔδωκα ὅ-
μως δεκαπέντε παράδες...

— Δὲς τους! ἔκανε ζωηρὰ ἡ γριὰ
ἀπλώνοντας τὸ χέρι.

— Στάσου, στάσου. Θὰ σοῦ ἔδωκα
δεκαπέντε παράδες, ἂν ἦταν τόσο με-
γάλο, συνέχισε ὁ Μὲ σηκώνοντας τὸ
χέρι του μὴ πιθαμῇ πάνω ἀπὸ τὸ
βάζακι. Μὰ τόσο μικρὸ ποῦ εἶναι,
μὴν περιμένεις πὼς θὰ πάρης περισ-
σότερους ἀπὸ ὀκτώ.

— Δεκατρεῖς παράδες, εἶναι ἡ τε-
λευταία μου τιμὴ.

— "Ἐννιά, εἶναι ἡ τελευταία μου
λέξη.

— Δώδεκα, οὔτε λεπτὸ λιγότερο.

— Δὲν σοῦ δίνω παρὰ δέκα!

— Πάρ' το, βρωμερέ!

— Βρωμερὴ εἶσαι σύ, καὶ γιὰ τὸ
λόγο αὐτὸ ποῦ εἶπες, παίρνω πίσω
δυσὸ παράδες, καὶ δὲ θὰ σοῦ δώσω
παρὰ μονάχα ὀκτώ.

Ἡ γριὰ δὲ θέλησε νὰ δεχτῇ αὐτὴ
τὴν τιμὴ καὶ ὁ καυχᾶς συνεχίστηκε
ἐπὶ ἓνα ὀλόκληρο τέταρτο τῆς ὥρας
ἀκόμη, ὡς ποῦ ἔκαναν κι' οἱ δύο
τοὺς σκόντο ἓναν παρά. "Ο Μὲ ἔλυ-
σε τὸν κόμπο τῆς ζώνης του ὅπου
φύλαγε τις γαζέτες του, καὶ μέτρησε
ἐννιά παράδες τῆς γριᾶς. "Ἦστερα πα-
ρέλαβε τὸ πολύτιμο βάζο, ποῦ τῶχε
ἄλλωστε ἀγοράσει σὲ πολὺ συμφερ-
τική τιμὴ, καὶ κρατώντας το μὲ προ-
σοχή, ἔφυγε ἀπὸ τὸ παζάρι.

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ-Ι-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΣΑΡΑΝΤΑ σχεδὸν χρόνια
γράφω τῇ Διέπλῳσι "Ἀ-
θηναϊκὴς Ἐπιστολές". "Ὡ-
στε σαράντα σχεδὸν ἀπ'

αὐτὲς ἦταν χριστουγεννιάτικες. Για-
τί κάθε χρόνο σὰ σήμερα θεωροῦσα
τὸν ἐκυτό μου ὑποχρεωμένο νὰ μιλῶ
στὰ παιδιὰ γιὰ τὴ μεγάλη γιορτὴ,
γιὰ τὴ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ, γιὰ τὴ
Φάτην, γιὰ τοὺς Μάγους, γιὰ τὸ "Ἀ-
στέρι ποῦ τοὺς ὁδήγησε—τί μεγάλο
σύμβολο!—κι' ἀκόμα γιὰ τὰ παιδικὰ
μου Χριστούγεννα, τὴν «κουλούρα»
πού, κατὰ τὸ ζακθυινὸ ἔθιμο, κόβα-
με τότε στὸ πατρικό μου σπιτί τὴν
παραμονή, γιὰ τὸ ἥδρεμα ποῦ τί-
ση μούκανε χαρὰ δὲταν μου ἔπερε,
καὶ γιὰ ἓνα σωρὸ τέτοιες ἀναμνή-
σεις... Σαράντα χρόνια, σαράντα φο-
ρές, γιὰ φαντασθῇτε! Δὲν θὰ τὰ εἶπα
πιά ὅλα, ὅσα εἶχα νὰ πῶ στὰ παι-
διὰ, γιὰ τὰ Χριστούγεννα; Πολλὲς
φορὲς μάλιστα δὲν θὰ ξαναεἶπα καὶ
τὰ ἴδια;... Κι' ὅμως πρέπει καὶ πάλι
νὰ γράψω. Πῆει, στὸ φυλλάδιο αὐ-
τό, ποῦ θὰ τὰ λάβετε τὴν παραμονή,
νὰ μὴν ὑπάρχη, μαζί μὲ τὰ ἄλλα χρι-
στουγεννιάτικα καὶ χριστουγεννιάτι-
κη Ἐπιστολή, παρὰ νὰ σὰς λέγῃ ἰὰ
πράγματα ἄσχετα, ποῦ θὰ σὰς φαίνου-
νται βέβαια παράκαιρα καὶ περιττά...

Ἀλλὰ τί νὰ σὰς γράψω πάλι;...
Ἡ σκέψη αὐτὴ ποῦ μοῦ ἤρθε ἔφα-
νι—πὼς ἔχω γράψει δηλαδὴ ὡς τὸ
ρα σαράντα σχεδὸν χριστουγεννιάτι-
κες Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολές—μ' ἔκα-
με διαταχτικὸ καὶ σιγά-σιγά μὴπέλ-
πισε πὼς δὲν θὰ μποροῦσα νὰ βρῶ
τίποτα καινούριο... "Ἐπειτα ὅμως
εἶπα: Κι' εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι και-
νούργιο; Σὲ τέτοιες περιστάσεις, ὅ-
λοι δὲν λένε τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια; Δὲν
ἀλλάζουν τις ἴδιες εὐχές, δὲν ἀκοῦνε
ἡ ψάλλον τὰ ἴδια τροπάρια, δὲν
τῶνε τὰ ἴδια γιορτινὰ φαγητά, δὲν
κάνουν τὰ ἴδια πράγματα; Κι' ὅμως,
κάθε χρόνο, ὅλα τοὺς φαίνονται καὶ
νούργια. Καὶ μάλιστα τοὺς προξενοῦν
τόση χαρὰ, ποῦ τοὺς φαίνεται πὼς
πρῶτη φορὰ στὴ ζωὴ τοὺς γιορτά-
ζουν ἔτσι ὡραῖα Χριστούγεννα. Γιατί
λοιπὸν κι' ἡ Ἐπιστολή μου, ποῦ θὰ
ἔλεγε τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια, δὲν θὰ
φαίνετο στὰ παιδιὰ καινούργια; "Ἐ-
πειτα μήπως ἔχουν διαβάσει καὶ τις
σαράντα μου χριστουγεννιάτικες Ἐ-
πιστολές; Δυσὸ, τρεῖς, πέντε, δέκα τὸ
πολύ. Κι' ἂν τοὺς ἔλεγα κάτι, ποῦ
τῶχα ξαναεἶπὲ ἐδῶ καὶ εἰκοσι, ἄς ποῦ-
με, χρόνια, δὲν ἔβλεπαν σὰ νὰ τὸ πρῶτο-

λεγα τώρα; Γιὰ νὰ ἴδουμε... ἔτσι,
γιὰ περιέργεια...

Καὶ μὲ τὴ σκέψη αὐτὴ, ἔρριξα τὸ
χέρι μου στὴ βιβλιοθήκη καὶ τράδη-
ξα στὴν τύχη ἓναν παλιὸ τόμο Δια-
πλάσεως. Τί σύμπτωση! Ἦταν ὁ τό-
μος τοῦ 1896. Αὐτὸν τὸ χρόνο ἱσα-
ῖσα ἀρχισα τις Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστο-
λές καὶ, φυλλομετρώντας, βρήκα στὸ
φυλλάδιο τῆς 21 Δεκεμβρίου τὴν
πρῶτη μου Χριστουγεννιάτικη! Δὲν
ἔχετε καὶ σεις τὴν περιέργεια νὰ ἰ-
δῇτε τί ἔγραφα σ' αὐτήν; Ἀκοῦστε:

"Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ, εἶχε ἱδρυθεῖ
στὴν Ἀθήνα τὸ «Μαγειρεῖο τῶν Πτω-
χῶν», δηλαδὴ ἓνα φιλανθρωπικὸ ἐ-
στιατόριο, ὅπου ὁ φτωχὸς μποροῦσε
νὰ τρῶν καλὰ μὲ μιὰ δεκάρα (μὲ
μιὰ δραχμὴ, ἄς ποῦμε, σημερινή).
Φυσικὰ, γιὰ νὰ βγαίνει, τὸ ἔδραμα
αὐτὸ χρειάζετο τὴ συνδρομὴ τῶν
πλουσίων, τῶν εὐπόρων. Κι' οἱ ἐφη-
μερίδες εἶχαν ἀνοίξει ἐράνους γι' αὐ-
τὸ τὸ σκοπὸ. Μὲ τὴν εὐκαιρίαν λοι-
πὸν τῶν Χριστουγέννων, παρότρυνα
τὰ παιδιὰ νὰ συνεισφέρουν, νὰ βοη-
θῇσουν κι' αὐτὰ τὸ «Μαγειρεῖο». Κι'
ἀνάμεσα στὰ ἄλλα τοὺς ἔλεγα:

"Ὅταν θὰ διαβάζετε τὴν προῦσα
μου, θὰ εἶναι παραμονὲς Χριστουγέν-
νων. Μεγάλῃ κι' ὡραῖα μᾶς περιμέ-
νει γιορτὴ!... Συνήθως, τέτοιες κο-
σμοσωτήριες ἡμέρες, οἱ πλούσιοι θυ-
μοῦνται τοὺς φτωχοὺς. Ἡ εὐτυχία
τῆς γιορτῆς δὲν εἶναι πλείρια. ἂν δὲν
ἔχη κανεὶς καὶ τὴ συναίσθηση πὼς
ἀνακούφισε δυστυχισμένους, πὼς τοὺς
χάρισε ἓνα μικρὸ μέρος ἀπὸ τὴν εὐ-
τυχία του. Γι' αὐτὸ ἡ φιλανθρωπία
ἀσχετῇ αὐτὲς τις ἡμέρες γενναίωτε-
ρα χρήματα, φαγητά, γλυκίσματα
καὶ ροῦχα μοιράζονται στοὺς φτω-
χοὺς. "Ἄν ἓνα μέρος ἀπὸ τὰ χρήμα-
τα, ποῦ θάχετε βέβαια καὶ σεις στὴ
διάθεσίν σας, τὰ δίνετε γιὰ τὸ Μαγει-
ρεῖο τῶν Πτωχῶν, δὲν νομίζετε πὼς
θαῖπαναν τόπο; Αὐτὸ λοιπὸν σὰς
συμβουλεύω νὰ κάμετε. Καὶ σὰς εὐ-
χομαι νὰ περάσετε μὲ ὕγεια κι' εὐ-
τυχία τις γιορτές."

"Ἐχουν περάσει σαράντα σχεδὸν
χρόνια. Ἀλλὰ φτωχοὶ δὲν ἔπαψαν
νὰ ὑπάρχουν στὸν κόσμον, οὔτε καὶ
φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα ποῦ ἔχουν ἀ-
νάγκη ἀπὸ τὴ συνδρομὴ τῶν πλου-
σίων, τῶν εὐπόρων. Καὶ νὰ πὼς αὐ-
τὰ ποῦ ἔγραψα τὸ 1896, τις παρα-
μονὲς τῶν Χριστουγέννων, ὅταν «ἡ
φιλανθρωπία ἀσχετῇ γενναίωτε-
ρα», θὰ μποροῦσα ἐξαίρετα νὰ τὰ γράψω
καὶ τὸ 1933. Λοιπὸν, ἀγαπητά μου
παιδιὰ, θυμηθῇτε τοὺς φτωχοὺς γιὰ
νὰ γιορτάσετε καλὰ Χριστούγεννα!
Καὶ τοῦ χρόνου μὲ χαρὰ καὶ ὕγεια.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΛΛΕΙΨΗ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ

Σελίδα μου, σὲ σκέπτομαι
νὰ στέκης πικραμένη
Καὶ ν' ἀτενίζης μ' ἔκσταση
κι' ὀλόδακρη ματιὰ
Τοὺς ποιητὲς τοὺς ἀσπλαχνούς
ποῦ τώρα ξεχασμένη
Καὶ σένα σὲ παράτησαν,
ἄχ! ἄκαρδα παιδιὰ!...

Νοιώθω βαθιὰ τὸν πόνο σου,
καὶ τὸ παράπονό σου
Ποῦ ἔσπασε σὲ δάκρυα
μοῦ σκίζει τὴν καρδιά.
Ἀναμνηστὴ στὸ βάθος του
τὸν δίκαιο καὶμό σου
Καὶ τέτοια λόγια, σκέπτομαι,
θὰ λὲς μ' ἀπελπισία:

«Ἐλα, Κυρὰ τῆς Θάλασσας,
Περιπλοκὰς δουλειάρα,
Δικηγορίαν σὺ σοφὴ
καὶ Ραγισμένη Δύρα,
Ὀδῶν τὸ Τέλο... φωτεινὸ,
ἡ λύρα σὰς μαγεύετα
Ἀς ρίξῃ στ' ἄψυχο χαρτί
τῆς ἐμπνεύσεως τὰ μῦθρα.

Τάχα γιὰ μένα ἔπαψε
ὁ Πήγασος νὰ φτάνῃ
Στὸν Παρθασὸ τῆς ἐμπνεύσεως;
ὦ, φίλοι μου καλοὶ;
Ἡ πᾶτε ἄλλοι γυροῦντας
τῆς δάφνης τὸ στεφάνι
Γιὰ τὸ... σοφὸ κεφάλι σας.
καὶ δόξα πῶς πολλή;...»

Σελίδα, τί κι' ἂν σ' ἄφισε
ἡ ἔνδοξη σταγιά σου
Τὰ σπῶρ τὴν ἐμποδίζανε
κάτι γιὰ σὲ νὰ κἀνῃ.
Νᾶμαι, ἐγὼ ἀπ' τ' ἄβυσ-
τά... ζηλευτὰ παιδιὰ σου
Παρηγοριά τοὺς στίχους μου
σοῦ στέλνω αὐτούς. Σὲ φτάνει;
Σαπυρόφουσα

ΟΙ ΓΑΤΟΙ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ ΜΟΥ

"Ο παππούς μου εἶχε τρεῖς γάτους,
ποῦ τοὺς ἀγαποῦσε πολὺ καὶ ποῦ κι'
αὐτοὶ τὸν ἀγαποῦσαν. Ἡ ἀπόδειξη εἶ-
ναι ὅτι κάθε βράδυ ὅταν γυρίζε στὸ
σπίτι, ἔβγαιναν ὡς τὴ γωνιά τοῦ δρό-
μου γιὰ νὰ τὸν προὔπαντήσουν κι' οἱ
τρεῖς στὴ γοαμὴ μὲ τὴν οὐρὰ τοὺς
σηκωμένη. Μόλις ἔφθαναν κοντὰ στὸν
παππὸ, ἀρχίζαν νὰ νιαουρίζουν καὶ
νὰ τριβουνται ἐπάνω του, κι' ἐκεῖνος
τοὺς χάριδε τρυφερά. "Ἦστερα πῆγαι-
ναν μπροστὰ του μὲ τὴν οὐρὰ τοὺς
πάντα σηκωμένη καὶ τὸν ἔφεραν ἔτσι
ὡς τὴ πόρτα τοῦ σπιτιοῦ, γιὰ τὴν ἔφεραν
οἱ πονηροὶ πὼς δὲν καθόμαστε στὸ
τραπέζι, ἂν δὲν ἐρχόταν ὁ παππός.

Μιά χρονιά ὅμως στὴν ἀρχὴ τοῦ χει-
μῶνα ὁ παππὸς ἀρρώστησε. Ἐμεινε
κλεισμένος μέσ' στὴν κάμαρα κι' οἱ
γάτοι δὲν τὸν ξαναῖδαν πιά νὰ βγαί-
νῃ ἔξω.

Οἱ γάτοι ὅμως δὲν τῶξεραν αὐτὸ τὸ
πράγμα. Καὶ κάθε βράδυ στὴ συνηθι-
σμένη ὥρα τοὺς πῆγαιναν ὡς τὴ γωνιά
τοῦ δρόμου, περιμέναν μιὰ στιγμὴ κι'
ὕστερα γυρίζαν πίσω στὸ σπιτί μὲ τις
οὐρές τοὺς κατεβασμένες.

Μιά μέρα ὥστόσο πέρασε ἀπ' τὴν πό-
λιν μᾶς ἓνας γέρος ζητιάνος ποῦ εἶχε
σχεδὸν τὴν ἴδια ἡλικία μὲ τὸν παππὸ
μου καὶ στ' ἀλήθεια μὲ τὸ μπαστούνι
του καὶ μὲ τ' ἄσπρα τοῦ γένειά καὶ μὲ
τὰ τριμμένα, μὰ πεντακάθαρα ροῦχα
του, τοῦ ἔμοιαζε καταπληκτικά.

"Ο δύστυχος γέρος ἔτυχε λοιπὸν νὰ
περάσῃ ἀπὸ τὸ δρόμο μας τὴν ἴδια ὥ-
ρα ποῦ συνήθιζε ὁ παππὸς μου νὰ
γυρίζῃ. Τότε ὅλοι οἱ γάτοι μὲ τις οὐ-
ρές τοὺς σηκώμενες, πῆγαν νὰ συναν-
τήσουν τὸ ζητιάνο καὶ ξαναπέρασαν
κάτω ἀπ' τὰ πόδια του ρουθουνίζον-
τας εὐχαριστιμένους. Αὐτὸς τις χάριδε
κι' ἔλεγε.

— Τί καλὰ γατάκια τὰ καίμένα!
Στὸ τέλος οἱ γάτοι κατευχαριστήμε-
νοι ἀρχισαν νὰ πηγαίνουν μπροστὰ του
σὰν νὰ ἤθελαν νὰ τοῦ δείξουν τὸ δρό-
μο, κι' ὁ καλὸς ἄνθρωπος κατάπλη-
κτος τοὺς ἀκολούθησε.

"Ἔτσι ἔφθασε ὡς τὴν πόρτα τοῦ σπι-
τιοῦ τοῦ παπποῦ ὅπου ἐκείνη τὴν ὥρα
ἡ οἰκογένεια καθόταν στὸ τραπέζι.

Μόλις τὸν εἶδε ὁ πατέρας μου κι'
οἱ θεῖοι μου τὸν προσκάλεσαν νὰ κα-
θῇσῃ στὴ θέσῃ τοῦ παπποῦ μου.

Βλέποντας αὐτὰ ὁ φτωχὸς γέρος,
γλύφοντας τὸ πιάτο του ψιθύριζε:

— Θεέ μου, τί σπλαχνικὸς τόπος, ἄ-
φοι οἱ ἄνθρωποι στέλνουν ἔξω τις γά-
τες τοὺς γιὰ νὰ μᾶς δείχνουν τὸ δρό-
μο τοῦ σπιτιοῦ τοὺς!

(Ἀπ' τὸ Γαλλικὸ)

Ἀήτητος

ΤΟ ΜΑΓΕΥΤΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Δὲν ξεχνᾶω ποτὲ τὸ μαγευτικὸ πα-
ραμῦθι ποῦ μοῦ ἔλεγε ἡ νόννα μου ὅ-
ταν ζοῦσε. Γιὰ τὴ μικρὴ βασιλοπούλα
ποῦ πέθανε. Ἦταν τόσο καλὴ ὅταν
ζοῦσε, ποῦ καὶ οἱ πέτρες ἐκλαίγαν τὸ
χαρὸς της. Τ' ἀστέρια, ἔπεσαν ἀπὸ τὰ
οὐράνια, καὶ λάμπανε τὰ μάτια της.
Τὰ λούλουδα τῆς δώσανε τὴ μρωμένη
ἀνάσα τους, καὶ σὸ τέλος κι' ὁ Πλά-
στης, ἀπὸ συμπόνια, τὴν ψυχὴ της.
Καὶ ἦρθε ἓνας καιρὸς ποῦ τῶζεσα αὐ-
τὸ τὸ παραμῦθι. Μόνον ὅμως τὴν ἀρ-
χή του. Τὸ ὡραῖο τέλος ἔμεινε πάντα
παραμῦθι.

Κ' ἦρθε ἓνα πρωῒνὸ ποῦ εἶδα τὴ
μικροῦλα ἀδελφὴ, ἄψυχη, ἀκίνητη...
Τὸ φῶς τῶν κεριῶν ἐτρεμόπαιζε στὰ
μαλλιά της, τὰ χρυσὰ ἀπαλὰ μαλλιά
της... Ροδοπέταλα κίτρινα τὰ μάγου-
λα, καὶ τὰ δύο μικρὰ χεῖλη σφαλισμέ-
να. Γύρω της, συλλογισμένοι μενεξέ-
δες, κοιτάζαν μὲ κάποια ἀπορία γιὰ
τὸ ἄκαιρο σβύσιμο. Μὰ τὰ στέγρια ἔμε-
ναν ἀκίνητα, ἀπελπιστικὰ ἀκίνητα στὸν
οὐρανόν... Τὰ βλέφαρα δὲν ζωντάνε-
ψαν. Τὸ στόμα παγωμένο... Τί σπα-
ραγμὸς στὴν παιδική μου ψυχὴ. Κ' ἔ-
παψε τὸ φῶς τῶν κεριῶν μὲ τὰ μαλ-
λιά της, τὰ χρυσὰ κυματιστὰ μαλλιά
της. Ὠραῖα ἀδερφοῦλα, γιατί νὰ μὴ
ζωντανεύουν τὰ παραμῦθια; Ἔξερεις νὰ
μοῦ πῆς;

Τὸ παλιὸ μαγευτικὸ παραμῦθι, ποῦ
τόσο πρὶν τὸ ἀγαποῦσα, τὸ μίσησα...
μίσσησα καὶ τὴ βασιλοπούλα ποῦ ξα-
νάρχησε.

Ἡ χλωμὴ λατρεμένη βασιλοπούλα

μου, δὲν ξανάνοιξε πιά τὰ δύο παιδι-
κὰ ματάκια της.

Γιατί οἱ βασιλοπούλες τῶν παραμυ-
θιῶν νὰ εἶναι τόσο τυχερές;

Κυρὰ Φροσύνη

ΤΟ ΠΡΩ-Ι-ΝΟ ΕΥΠΝΗΜΑ

— Λίνα, Λίνα, σήκω! Ἐπτά ἡ ὥρα!
Πρέπει νὰ σηκωθῶ. Ἀχ, αὐτὸ τὸ
σχολεῖο ποῦ μᾶς σηκώνει πρωῒ-πρωῒ
ἀπ' τὰ ξεστὰ κρεβάτια μας! Ἀνασηκώ-
νομαι, ἀλλὰ γιὰ νὰ γυρίσω ἀπ' τὴν ἄλ-
λη μεριά.

— Τώρα ἀμέσως, μουρμουρίζω.
— Λίνα! σήκω, ἐπεμβαίνει ὁ πατέ-
ρας ποῦ μὲ πηγαίνει στὸ σχολεῖο, σή-
κω, γιατί θὰ φύγω καὶ θὰ σ' ἀφήσω
ἐδῶ.

Ἡ ἀπειλὴ αὐτὴ μὲ κάνε νὰ σηκωθῶ.
Ἀρχίζω νὰ ντύνομαι σιγά-σιγά.

— Λίνα, γρήγορα, ὀκτώ παρὰ τέταρ-
το, ἡ ὥρα.

Πωπὸ! Καλὲ πότε πέρασε τόσο γρή-
γορα! Κι' ἐγὼ ἀκόμη δὲν ἔχω οὔτε
ντυθεῖ.

Ἐπιτέλους ἐτοιμάζομαι.
Ἡ μαμιά συμβουλεύει.

— Λίνα, νὰ εἶσαι προσεκτικὴ στὸ μά-
θημα, καὶ προπάντων φρόνιμη.

— Μάλιστα, μαμιά, θὰ εἶμαι πολὺ
φρόνιμη. Ἀντίο!

Καὶ ξεκινᾶω, ἐνῶ συλλογίζομαι:
— Ἀχ, αὐτὸ τὸ σχολεῖο, γιατί ν' ἀρ-
χίζῃ τόσο πρωῒ;

Ἰολέ

ΔΕΝ ΑΓΑΠΩ ΠΑΡΑ...

Δὲν ἀγαπῶ, παρὰ τὰ λούλουδα
Ποῦ μοιάζουν μ' ἀνθρώπινες ψυχές
Ποῦ κλείνουν ὁμορφιές ὀνειρευτές...
Δὲν ἀγαπῶ, παρὰ τὰ λούλουδα.
Στις πονεμένες μου, πάντα, στιγμές...

Δὲν ἀγαπῶ, παρὰ ἀγγελικὲς μορφές
Μικρῶν παιδιῶν, σγουρὰ μαλλιάκια,
[χεῖλη]

Κορᾶλλινά, χωρίς καμμιὰν ὀδύνη.
Δὲν ἀγαπῶ, παρὰ ἀγγελικὲς μορφές
Γεμάτες καλοσύνη...

Δὲν ἀγαπῶ, παρὰ χλωμὲς ψυχές,
Ψυχές ποῦ ὅλο σιγονταίνε
Γιὰ τὰ χαμένα ἰδανικά...
Δὲν ἀγαπῶ, παρὰ χλωμὲς μορφές
Ποῦχουν πόνο, καὶ τίποτα δὲ λένε...

Δὲν ἀγαπῶ, παρὰ μονάχα τὸ ὁρατὸν
Ποῦ τόσο στὴ ζωὴ μοιάζει μ' ἐμένα,
Ποῦ παραδέρνεται τριγύρω μοναχόν...
Δὲν ἀγαπῶ, παρὰ μονάχα τὸ ὁρατὸν
Ποῦ νοιώθει τοῦ ὅλα γύρω ξένα...

Βά, δα

ΕΞΩ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ...
ΣΤΗ ΧΕΙΜΩΝΙΑ...

Ἐξω σταλάζει ἀργὰ-ἀργὰ ἡ βροχὴ
στὰ τῆμα. Ὁ βορρᾶς μὲ μανία μου-
κρίζει καὶ σφυρίζει ἀνάμεσα στὰ ξερὰ
κλαδιά τῶν δέντρων, ποῦ χάσανε κι'
αὐτὰ τώρα ὅλη τους τὴν καλοκαιρινὴ
καταπόσινη μεγαλοπρέπεια.

Καλὰ κουκουλωμένη κάτω ἀπ' τὰ
ξεστὰ σεντόνια μου, ὅπου τὸ κοῦδ δὲ
μπορεῖ νὰ φθάσῃ, σκέπτομαι!... Ὁ
ὑπνός δὲν ἐρχεται νὰ μὲ πᾶρῃ στὴν
ἀγκαλιά του, τὰ μάτια καρφωμένα σ'
ἓνα ἄδρατο σημεῖο, ὁ νοῦς μου τρέχει
ἐξω στοὺς δρόμους, στὰ σπιτάκια, στὸ
τσουχτερὸ κρῖο ποῦ βασιλεύει στὴ χει-

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Η «ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ» ΤΟΥ 1933

Θαυμάσιος τόμος από 620 σελίδες.— 400 εικόνες.— «Η περιουσία της Μπέττυ».— «Ο Μάγος των Φιδιών».— «Ο Ειρηνικός».— «Ο Μουστάκας».— «Ο Λιχουδάκης».— Διηγήματα, Πουήματα, Άθηναικά, Έπιστολαί κτλ. κτλ.

ΤΙΜΑΤΑΙ: Δρ. 115 ο τόμος ραμμένος, και Δρ. 110 άρραφος. Ταχυδρομικά: διά τὸ Έσωτερικόν ο ραμμένος Δρ. 15, ο άρραφος Δρ. 5. Διά τὸ Έξωτερικόν Δρ. 35, είτε ραμμένος, είτε άρραφος.

μωνιάτικη έκείνη βραδυά. Κι' έτσι μοῦ φαίνεται πὼς βλέπω μπροστά μου πλασματικά ἀδύνατα, χλωμά, ἀφισμένα ἐκεῖ γιὰ κλωτσοκούφι λὲς τοῦ κάθε ἀσπλαχνου διαβάτη.

Σκληρὴ μοῖρα! πόσες ἀθῶες ὑπάρξεις δὲν κἀνεις νὰ ὑποφέρουν, πόσα ἀδύνατα πλασματικά δὲ στέλνεις στὴν αἰώνια ἀνάπαυση.

Τὸ βλέπω μπροστά μου νὰ τεντώνουν σπασμωδικὰ τὰ μελανὰ τους χεράκια.

Ίσως ζητοῦν ἐλεημοσύνη, ἴσως ζητοῦν βοήθεια ἀπὸ κανένα περαστικὸ διαβάτη, στοὺς ἔρημους δρόμους τῆς κοιμισμένης πόλης.

Μαζεύουν τὰ κουρελάκια τους—τὰ σφίγγουν γύρω τους νὰ ξεσταθοῦν, μὰ ἔχουν ἀπομείνει τόσα λίγα.

Ποῦ νὰ φθάσουν νὰ σκεπάζουν τὸ κοκκαλιάρικο σωματάκι.

Κ' ἔξαφνα ἕνας διαβάτης περνᾷ!

Τὸ χεράκι τεντώνεται σπασμωδικὰ, τὰ ματάκια παίρνουν μιὰ λάμψη ἐλπίδας.

Μὰ ἐκεῖνος προχωρεῖ ἀδιάφορα, χωρίς κἀν νὰ κοιτάξῃ τὸ δυστυχισμένο πλάσμα, ποῦ στέκεται βουβὸ ἀπὸ τὴν παγωνιά μπροστὰ στὰ πόδια του. Τὸ χεράκι τότε πέφτει ἀποθαρρυνμένο, καὶ τὰ ματάκια βουρκώνουν, ἐνῶ εἶναι καρφωμένα στὴν αἰδιά ποῦ φεύγει.

Έτσι ἀγοσβένει κάθε μιὰ τέτοια ψυχὴ τὰ χειμωνιάτικα βράδια μὲ μόνινη παρηγοριὰ τὸ ἀκούσιο παράπονο, γιὰ μόνιμη ἔσθια στὸ καυτὸ δάκρυ ποῦ κυλᾷ στὰ μαραιμένα προσωπάκια.

Συντρίμια τῆς ζωῆς, ἀθῶα πλάσματα ποῦ ξεφυλάχνε ἀγὰρ-ἀγὰρ κάτω ἀπ' τὴν χειμωνιά καὶ τὸ χαλάζι...

Μελαγχολικὸ "Ὀνειρο"

ΠΟΥ ΘΑΒΡΩ ΛΗΘΗ

"Ήσυχα σπᾷ τὸ κύμα στ' ἀκρογιάλι
Στὴ φύση βασιλεύει μιὰ γαλήνη!
Σὲ λίγο τὸ φεγγάρι ξεπροβάλλει
Καὶ τὸν ἄριονικό, στὴν πλάση δίνει.

Παίζουν οἱ ἀσημωμένες του ἀχτίδες
Μὲ τὰ νερά τῆς θάλασσας τὰ θεῖα
Στὴν πονεμένη ἢ ψυχὴν ἐλπίδες
Γεννᾷ τῆς φύσης ἢ γλυκεῖα ἁρμονία.

Όλόγλυκες ἐλπίδες ὅπου σβύνουν
Τὶς μαῦρες θλίψεις τῆς ζωῆς καὶ σκέψης
Καὶ σ' ὄνειρο γλυκὸ μὲ παραδίνουν.

"Ὀνειρο... μὴ ζητεῖς νὰ μὲ πλανέψης
Στὴ λήθη μὴ γυρεύεις νὰ μὲ βάλλης
Λήθη θὰ βρῶ σὲ κόλπους ζωῆς ἄλλης.
Ἰνᾷδριπες

Ο ΜΙΚΡΟΥΛΗΣ ΛΑΧΕΙΟΠΩΛΗΣ

— Έδῶ λαχεῖα τυχερά! Ὅποιος πάρεῖ θὰ κερδίσῃ!

Ένα μικρὸ παιδάκι κρατώντας στὸ χέρι του ἕνα μίστο λαχεῖα, ἐρχόταν ἀντίθετα ἀπὸ μένα.

— Κύριε, κύριε, πάρε ἕνα λαχεῖο καὶ δὲ θὰ χάσῃς. Θὰ σοῦ βγῇ τυχερό!

Εἶχε σταθεῖ καὶ μοῦ εἰπνε μὲ τὸ χέρι του ἕνα λαχεῖο. Καθὼς δὲν εἶχα καμιὰ δουλειὰ σταμάτησα μπροστὰ στὸν μικρὸ λαχειοπώλη.

— Πόσο χρόνων εἶσαι; τὸν ρώτησα.

— Δώδεκα, μοῦ ἀπάντησε.

— Κι' εἶναι πολὺς καιρὸς ποῦ πουλεῖς λαχεῖα;

— Ἀπ' τὸ καλοκαίρι.

Ἦταν ἕνα μικρὸ παιδάκι μ' ἔξυπνα μάτια καὶ συμπαθητικὸ. Τὸ λίγο κρύο ποῦχε τὸκανε νὰ καμπουριάξῃ καὶ νὰ κλῇ ἄκρη τῆς μύτης του ἕνα χρώμα κοκκινωπό.

— Πόσο κερδίζεις ἀπὸ κάθε λαχεῖο; τὸν ξαναρώτησα.

— Σὲ κάθε τέταρτο, ὀγδόντα λεπτά, σ' ὀλόκληρο τὸ λαχεῖο, τρεῖς κι' εἴκοσι.

— Κι' εἰς' εὐχαριστημένος;

— Ὦ, ἀκούς ἐκεῖ! Εἶναι μέρα ποῦ βγάξω δέκα δραχμὲς, ἄλλοτε δεκαπέντε, καὶ περισσότερ' ἀκόμα.

Πρόσεξα τὸν μικρὸ καλύτερα: Ἦ παιδικὴ τὸν μορφὴ ἔδειχνε τώρα μιὰ εὐχαρίστηση ἀνάμικτη μὲ μιὰ ἐπαγγελματικὴ σοβαρότητα.

— Καὶ τί κάνεις τὰ χρήματα ποῦ κερδίζεις;

— Τὰ δίνω στὴ μητέρα μου καὶ μοῦ τὰ κρατεῖ. Σὲ λίγο, ὅταν θάρθουν οἱ γιορτές, θὰ κάνω καινούρια ροῦχα καὶ παπούτσια. Μ' ὅσα θὰ περισσέψουν θὰ πάρω μιὰ φρούτα γιὰ τὴ Μαρία.

— Ἦ Μαρία ποιά εἶναι;

— Ἦ μικρότερή μου ἀδελφὴ!

— Μ' ἀφοῦ δουλεύεις δὲν πᾶς σχολεῖο;

— Ὦ! σχολεῖο πάω τὸ βράδυ, σὲ νυχτερινό!

Θαύμασα τὸν μικρὸ λαχειοπώλη ποῦ ἀπὸ τώρα χώθηκε στὸν δαίδαλο τῆς βιοπᾶλης.

Κι' ἐνῶ ἀγοράζοντας ἕνα λαχεῖο τὸ χωνα στὴν τσέπη μου καὶ τὸν ἄκουα νὰ μοῦ φωνάζῃ «καλὴ τύχη», σκεφτόμουν:

Τὴ χαρὰ καὶ περηφάνεια θάναν γιὰ τὴ μάννα τὸ μικρούλι αὐτό, ποῦ, ἐνῶ ἄλλα παιδάκια στὴν ἡλικία του παίζουν ἀκόμα παιχνίδια, αὐτὸ γυρνᾷ στοὺς δρόμους πωλῶντας λαχεῖα γιὰ νὰ ντυθῇ αὐτὸ κι' ἡ ἀδελφὴ του. Καὶ τί ἐλπίδα γιὰ τὸ μέλλον!

Θαύμασα τὸ δωδεκάχρονο αὐτὸ παιδί ποῦ κλείνει μέσα του τὴν τριπλὴ ὑπόσταση: τοῦ παιδιοῦ, τοῦ μαθητῆ καὶ τοῦ ἐπαγγελματία!

Λήμνιος Ἀνθός

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Μπέμπης: — Μπαμπάκα, χάλα μου αὐτὴ τὴ δεκάρα.

Ὁ Μπαμπᾶς: — Νὰ στὴ χαλάσω καὶ νὰ στὴν κἀνω τί;

Ὁ Μπέμπης: — Δραχμὲς!

Ἑλληνικὸ Ἀκρογιάλι

— Μπαμπᾶ, πόσα χιλιόμετρα εἶναι ἀπὸ τὴν Ἀθήνα στὸ Φάληρο;

— Πέντε, παιδί μου.

— Κι' ἀπ' τὸ Φάληρο στὴν Ἀθήνα;

— Πέντε πάλι! Πῶς μπορεῖ νὰ εἶναι διαφορετικά, ἀστειεύεσαι;

— Καθόλου, μπαμπᾶ. Νὰ κι' ἀπὸ τὴν Κυριακὴ ὡς τὴν Δευτέρα εἶναι μιὰ ἡμέρα, μὰ ἀπὸ τὴ Δευτέρα ὡς τὴν Κυριακὴ εἶναι πολλές!

Λαχτάρα τῆς Δευτεριᾶς

Στὸ μάθημα τῆς ἱστορίας.

— Τὸν Λέοντα Α' διεδέχθη ὁ ἔγγονός του Λέων Β'.

Κι' ἡ Ρωμαντικὴ Βοσκοπούλα.

— Ἀ, ὅποτε λοιπὸν ὁ Λέων Β' δὲν ἔκανε παιδιὰ;

Παρασαῖα

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879 — 1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἐξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Έκαστος τόμος Δρχ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος Δρχ. 28,50 διὰ τὸ Έσωτερικόν καὶ Δρχ. 40 διὰ τὸ Έξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894 — 1933), ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 40 τόμους ὑπάρχουν οἱ 39 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντληθῇ). Έκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 — 1928 τιμῶνται ἕκαστος Δρχ. 80 καὶ ραμμένος Δρχ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931, 1932 καὶ 1933 τιμῶνται ἕκαστος Δρχ. 110 καὶ ραμμένος Δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκαστοῦ τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἀνω τιμὰς: Διὰ τὸ Έσωτερικόν Δρχ. 5 ὁ ἄρραφος καὶ Δρχ. 15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Έξωτερικόν Δρχ. 35 εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθήναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 20 Δεκεμβρίου 1933

ΔΕΝ παραλαμβάνω γράμματα μὲ ἀνεπαρκῆς γραμματόσημο: *Ζυγίζετέ τα!*
— Δὲν ἀπαντᾷ ὅς ἀπορίες ποῦ τίς λύνει ὁ Ὁδηγὸς τῶν Συνδρομητῶν: *διαβάστε τον!*

ΑΓΑΠΗΤΑ μου παιδιὰ, καλὰ σας Χριστούγεννα! Ἡ χάρις τοῦ γεννηθέντος Χριστοῦ νὰ σᾶς φωτίξῃ καὶ νὰ σᾶς δώῃ γῆ πάντα στὸ καλὸ, γιὰ νὰ γίνετε μιὰ μέρα καλοὶ καὶ χρήσιμοι ἄνθρωποι στὴν κοινωνία, καὶ νὰ σᾶς καμάρωνῃ ἡ πνευματικὴ σας μητέρα Διάπλασις.

Θερμὰ συγχαρητήρια στὴν ἀγαπητὴ μου Δορελᾶ (Φανή Γρῶμαν) ποῦ μοῦ ἀναγγέλλει τοὺς ἀρραβῶνες τῆς με τὸν κ. Χαίνριχ Βέμπερ ἀρχιτέκτονα. Τὴν εὐχαριστῶ ἀκόμα ποῦ μοῦ ἐξηγεῖ τὰ «κουλουρφίλια», δηλ. τὰς διδακτικὰς κινηματογραφικὰς ταινίες ὅπως τίς ἐξήγησε στὸ προηγούμενο κι' ἡ Παλιὰ Ἀθήνα. Στὴ Γερμανία, λέει, ἡ Δορελᾶ εἶδε πολλές τέτοιες καὶ πολλὰ πράγματα ἔμαθε ἀπ' αὐτές, ποῦ τίς προτιμᾷ γι' αὐτὸ ἀπὸ τίς ὁπερέττες ποῦ βλέπει κανεὶς στοὺς κινηματογράφους μας.

Δεσποινὶς Τρολάλᾶ, ἡ δυσκολία εἶναι ποῦ θέλετε δράμα νάχῃ μόνον σχεδὸν γυναικεῖα πρόσωπα. Ἀπ' ὅσα ἔβρω ἡ θυμολογία, τὸ πῶς κατὰλληλο—πολὺ σοφὰ, διδακτικὸ καὶ δυνατὸ—εἶναι τὸ «Μυστικὸ τῆς Κοντέσας Βαλέρινας» τοῦ Ξενοπούλου. Ἔχει τρία γυναικεῖα πρόσωπα (ποῦ τὰ δυὸ εἶναι τὰ δυνατότερα τοῦ ἔργου) καὶ τρία ἀνδρικά, ποῦ τὸ ἐν' αὐτὰ εἶναι παιδί 15 χρόνων. Τάλλα δυὸ θὰ μπορούσαν ἴσως νὰ τὰ κάμουν δυὸ μεγάλες μαθήτριες. Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀνάνεωση κι' ἐλπίζω τὸ γράμμα ποῦ τὴ συνοδεύει νὰ μὴ μείνῃ πάλι μονακριὰ ὅλο τὸ χρόνο!..

Κάπως πῶς εὐαγγέλιστο αὐτὸ τὸ γράμμα σου, Κρινόλεον, ποῦ τὸ ἔλαβα στὶς 8 τοῦ μηνός. Ἐξέτελεσα τίς παραγγελίες σου, ἐνέκρινε τὰ ψευδώνυμα καὶ σοῦ ἔστειλα χαρτὶ λύσεων. Πῆς τῆς Γαλανομάτας ὅτι περιμένω νὰ μοῦ γράψῃ καὶ περισσότερα.

Ἀπεγαντίζε, Κουκουτσάκι, πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γράμμα σου. Κι' ἐγὼ νομίζω πὼς ἔκαμνε καλὰ ποῦ ἀνέβαλες αὐτὴ τὴν ἐγχείρηση γιὰ τὴν ἀνοίξῃ. Περὶ ἔργου μοῦ φάνηκε ποῦ τὸ γατάκι σου συγκινεῖται τόσο ὅταν παίζεις στὸ πιάνο τὴν «Μπρσε».

Ἄλλὰ κάπου διάβασα ὅτι πολλὲς γάτες εἰν' εὐαίσθητες στὴ μουσική. Ὁ κ. Π. σ' εὐχαριστεῖ πολὺ.

Ταῖς, νέκ μου φίλη, σήμερα, καθὼς βλέπεις, ἐγκρίνω τὸ ψευδώνυμό σου μαζὶ μὲ τῆς ἀδελφῆς σου. Πολὺ μοῦ ἄρεσε τὸ πρῶτό σου γράμμα, σ'. εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια, κι' ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ γράψῃς συχνά.

Δὲν μπορῶ νὰ περκαποθεῖω, Γιόλα, γιὰ τὸ δυσανάγνωστο γράμμα σου, ἀφοῦ μοῦ τὸ ἔγραψες ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ὀρους. Ἐλπίζω νὰ ξεπρίσθῃς τὸ πρόσωπό σου καὶ τὴν ἄντα ἐντέλως καλὰ. Ἐλαβε Δρχ. 61,50 κι' ἐξέτελεσα ὅλες σου τίς παραγγελίες. Μὴν ἀργήσῃς νὰ μοῦ ἐξαγγράψῃς.

Ρέλια, θὰ προσπαθῶμαι νὰ τὸ θυμηθῶ, γιὰτὶ ὁμοίως παραγγέλλεις γιὰ κομμάτια Συνεργασίας λαβαίνω πολλές καί, ἄννοεῖς, δὲν εἶναι εὐκόλο οὔτε νὰ ψάχνω ἀμέσως στοὺς σωρούς, ὅτε νὰ κρατῶ λογαριασμό.

Θὰ πῶ στὴ δ. Φαλαγγὰ πὼς σοῦ ἄρεσε ἔχωριστὰ τὸ πρῶτό της «Τὸ ἄδειο λίκνο».

ποῦ καὶ σὲ μένα ἄρεσε τὸ ἴδιο. Εὐχαριστῶ γιὰ δλα.

Ξέρω πόσο μάγκαζες, Δευκάτα, καὶ καμιὰ ἀμφιβολία δὲν εἶχα πὼς θάναίνω-νες τὴ συνδρομὴ σου. Εὐχαριστῶ γιὰ τίς εὐχές καὶ τὰ καλὰ λόγια. Τὸ χριστουγεννιάτικο διηγημά σου, ποῦ θάπρεπε νὰ δημοσιευθῇ σήμερα, δὲν τὸ βλέπεις, γιὰτὶ δὲν τὸ βρήκα δημοσιεύσιμο. Γιὰ τοιοῦς λόγους θὰ σοῦ πῶ στὴ στήλῃ τῶν Ἀπορρίψεων.

Ἐξέτελεσα τίς παραγγελίες σου, Μιμη Κ. Ἀδερφινέ. Εἶναι δικαίωμα τοῦ ψευδωνύμου συνδρομητοῦ νὰ λαβαίνει μέρος στοὺς Διαγωνισμοὺς καὶ μόνον μὲ τὸν-μά του. Πρέπει ὅμως νὰ σημειώῃ καὶ τὸ ψευδώνυμό του μὲ τὴ δήλωσι: «σ' αὐτὸν τὸν Διαγωνισμό ἐπιθυμῶ νὰ λάβω μέρος μὲ τὸν-μά μου». Ὅταν δὲν ὑπάρχῃ τέτοια δή-λωση, σ' ἀποτελέσματα θὰ τὸν ἀναφέρω μὲ τὸ ψευδώνυμό του.

Ἡ δικὴ μου Πρωτοχρονία ἦρθε: ἦταν ἡ 1η Δεκεμβρίου! Μποροῦσε λοιπὸν—μοῦ γράφει ἡ Κλαίλια—νὰ μᾶφῃς χωρὶς ὄ-ρο; Μὰ τί νὰ μὸς στείλῃ;—Καὶ τί καλύτερο ἀπὸ τὴν ἀνάνεωση τῆς συνδρομῆς τῆς μαζὶ μὲ δυὸ ξεσπαθώματα;—Ὦ, μὰ τὴν εὐχαριστῶ πάρα πολὺ καὶ χαιρετῶ τὰ δυὸ καινούργια μου παιδιὰ.

Ναί, Περαιωτάκι, κατὰλαβα ὅλο τὸν ἐνθουσιασμό ποῦ σοῦ ὑπαγόρευσε αὐτὸ τ' ὠρατο γράμμα καὶ ποῦ σοῦ γεννήθηκε ἀπὸ τὸ πρῶτο φυλλάδιο τοῦ νέου μου τόμου. Κι' ἐγὼ ἐλπίζω ὅτι ὁ τόμος αὐτός τοῦ 1934 θὰ ὑπερβῇ ὅλους τοὺς προηγούμενους. Κι' ἀφοῦ σ' ἄρεσαν τόσο οἱ «Εἰκόνες παιδιῶν ἐκ τοῦ φυσικοῦ», ἰδὲς τί ἀριστοτέλεσμα ποῦ εἶναι κι' ἡ σημερινή! Σοῦ ἔστειλα τὸ βρα-βεῖο σου.

Δὲν πειράζει, Θέλιμα, πάντα εἶσαι σὲ καιρὸ καὶ νὰ ξεσπαθῶσαι. Γιὰ τὸ Δημοφύ-φισμα, τί νὰ σοῦ πῶ! ἔν περιωρίζε τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου μόνον στοὺς συνδρομη-τάς, φοβόμην πὼς δὲν θὰ λάβαινα οὔτε 25 ψηφοδέλτια. Εἶδες δὲ τί λίγοι ποῦ ἐ-ψήφισαν γιὰ Πρωτοδιαπλάσσοῦλο καὶ Πρωτοδιαπλάσοῦλα. Κάτι ἄλλο πρέπει νὰ βρεθῇ. Ὁ κ. Φαίδων ἔλαβε τ' ὠρατο σου συγχαρητήριο γιὰ τοὺς γάμους τῆς Κίκιας τοῦ καὶ σ' εὐχαριστεῖ πολὺ.

Ἡ Γλυκεῖα Ἑλληνοπούλα μοῦ γράφει: «Εἶναι περιττὸ νὰ σοῦ γράψω τὴν ἱκανο-ποίησή μας γιὰ τὰ Νέα τοῦ 1934 ποῦ ἀ-πὸ τώρα μᾶς ἔχουν ἐνθουσιάζει. Κάθε χρό-νος ποῦ περνᾷ, γίνεσαι πῶς καλύτερη καὶ πῶς ἀπαραίτητη γιὰ τὰ παιδιὰ σου». Ὁ κ. Φαίδων τὴν εὐχαριστεῖ πολὺ. Χαιρετῶ καὶ τὴν ἀδελφὴ τῆς.

Στὸ Ἀρσάκειο, Μυρτούλα, θάταν βέ-βαια καλύτερα! ἄλλὰ στὸ καλὸ σου Γυμνά-σιο ποῦ ἔκανες γιγας, ἐξαδερφίκες τόσες πα-λιές σου συμμαθήτριες, ἀγαπημένες φίλες καὶ καλὲς Διαπλάσοῦλες, ποῦ αὐτὸ θὰ σὲ κἀν νὰ τὰ παραδέλῃς δλα. Ἄλλωστε, τὸν καλὸ μαθητὴ, κάθε σχολεῖο εἶναι καλὸ. Οἱ ἀμελεῖς τὰ μωρμουρίζουν δλα. Ὅσο γιὰ τὴν Σελίδα, ὑποθέτω πὼς γιὰ σένα δὲν θάταν δύσκολο νὰ διακοθῇς. Ἐργασία μόνον θὰ χρειασθῇ, ἐπιμονή...

Πραγματικῶς, Αἰῶνις Θρύλις, ἀπὸ τὰ ψευδώνυμα ποῦ ἐνεκρίθησαν ὡς τώρα, ἡ φετεινὴ κίνηση προηνοῦται ζωηρότατη. Νὰ συμβουλευθῇ κανεὶς ἕνα φίλο τοῦ γιὰ μιὰ λύση, νὰ ζητήσῃ μιὰ βοήθεια, ὅπως θάνοις κι' ἕνα λεξιόν, δὲν εἶναι ἀξιοκα-τάκριτο. Ἄλλὰ νὰ τὸ κἀν, ποῦ λένε, δουλειά, καὶ νὰ μὴν ἀφίγῃ γνωστὸ τοῦ χωρὶς νὰ τὸν ρωτᾷ, καταντᾷ γελοῖο.

Τὸ ἄστρο τῆς Κερκύρας μοῦ γρά-φει: «Μόνον ἕνα χρόνο εἶμαι συνδρομητριά

σου! ἄλλ' αὐτὸν τὸν ἕνα χρόνο τὸν πέρα-σα σ' ἀληθινὴ εὐτυχία. Στιγμὴ δὲν ἦλθε ποῦ νὰ πῶ: δὲν ξέρω τί νὰ κάμω. Πάντα σὺ μοῦδινες ἀνασχόληση». Τὸ εὐχαριστῶ πολὺ καὶ γιὰ τίς προστάσεις ποῦ κἀνε γιὰ τὴ διάδοσή μου. Ὅχι, συνδρομὴ τῆς Σ. Τ. δὲν ἔλαβα ὡς τώρα.

Φαντάζομαι τὴ χαρὰ σου, Μαίη Καρα-πα, ὅταν σοῦ ἔφεραν χρυσοδεμένο τὸν περσινὸ μου τόμο, κι' εἶδες δλα σου ἐκαί-να τὰ φυλλάδια νὰ γίνουν ἕνα τόσο μεγάλο καὶ ὠρατο βιβλίο! Ἀ, σὸ γραφεῖο μου πο-τὲ δὲν βλέπει κανεὶς ἐμένα τὴν ἴδια. Μὲ ἀντιπροσωπεύει ὁ κ. Παπαδόπουλος. Μᾶ-ρέσει τὸ ψευδώνυμό ποῦ θέλεις νὰ πάρῃς. Φίλησέ μου καὶ τὴ μικρὴ Ρένα.

Ἀγροβιολέτα, Μαγεμένη Κιθάρα (περαστικά!) Χωρὶς Φτερά, Χανιωτο-πούλα, Μύρον τῆς Ἀνδρόν, Ἀταλάντη, Ἀνιέζα, καλὰ μου παιδιὰ—καὶ τὰ δικὰ σας ὠρατάτα γράμματα μ' εὐχαρίστησαν πολὺ, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν μοῦ μένει πιά τόπος γιὰ νὰ σᾶς τὰ πῶ καὶ μὲ περισ-σότερα. Ἀλλήν φορὰ!

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Βράδυ στὴ γειτο-νιά» τῆς Μινιόν. Ὁρατότατο, ἀλλὰ φαί-νεται πὼς ἡ φίλη μας δὲν γνώριζε πὼς στέλνονται μόνον πρωτότυπα κομμάτια κι' ἔσται ἕνα ποίημα γνωστοῦ ποιητῆ. Τῶ-ρα ποῦ τὸ ἔμαθα, δὲν θὰ ἐπαναλάβῃ ἀπὸ δακὰ καὶ περιμένω νὰ μοῦ στείλῃ κάτι δι-κό της.—«Φθινόπωρο» τοῦ Χ. Ψ. Ω. Δεί-χνει παρατηρητικότητα καὶ ἀκριβεία πε-ριγραφῆς, ἀλλὰ δὲν λέει τίποτε καινούρ-γιο. Περιμένω κάτι πῶς πρωτότυπο.—«Εἶ-ναι καὶ βραδυὴ» τοῦ Ζᾶν Μυρά. Πολὺ λυρικό καὶ φορτωμένον παρομοιώσεως. Γράφει ἀ-πλούστερα.—«Νοσταλγίες» τοῦ Α. Ε. Π.

Ἔχει αἰσθημα ἀλλὰ τὸ γράψιμό του δὲν εἶναι διόλου δόκιμο καὶ ἡ γλώσσα του ἀ-νώμαλη.—«Τὸ κρεστὶ» τοῦ Θ. Ι. Α. Ὁ-ρατὰ μεταφρασμένο, ἀλλὰ πολὺ γνωστὸ. Νὰ μοῦ στείλῃ κανένα πῶς ἀγνωστὸ.—«Ἀγνὴ ψυχούλα» τῆς Σουζάννας. Ἐ-χει μεγάλη πολυλογία χωρὶς καμιὰ κεν-τρικὴ γραμμὴ. Κι' εἶναι ἀψυχολόγητο. Ἐνα κορίτσι δεκαεσσάρων ἐτῶν εἶναι σχεδὸν γυναικα. Δὲν μπορεῖ νὰ ἔχῃ τέτοιο μπ-μεδιστικό χαρακτήρα καὶ νὰ χαρακτηρί-ζεται ὡς «ἀγνή» καὶ «ἀνθάκι».—«Τὸ πᾶν» τοῦ Δημάρχου» τῆς Φλόγας. Ἀρ-κετὰ γνωστὸ καὶ ὀχι ἐξαιρετικὰ καλὰ με-ταφρασμένο.—«Πουλιὰ μὲ συνταγή» τοῦ Ι. Ο. π. χ. Κι' αὐτὸ κοινότατο.—Θὰ ἔβα-κολοῦθῃ.

δρ. 46,60') **Σεπεσμένον Δόρδον** (ἔδωσα τὸ γράμμα σου στὸν κ. Φαίδωνα· δυστυχῶς δὲν ἔχει καιρὸ νὰ σοὺ ἀπαντήσῃ, παραδέχεται ὁμῶς τὴν ἀποψή σου καὶ σ' εὐχαριστεῖ γιὰ τὰ καλὰ λόγια.) **Ἰκιδιούπς** (ἔλαβα, ἔστειλα, εὐχαριστῶ πολύ.) **Ἐθνικιστὴν** (αὐτὸ ἦταν ἐλεύθερο καὶ σοὺ τὸ ἐνέκρινε.) **Ἰωάννην Παπαϊωάννου** (Ὁ δὴγὸν ἔστειλε εὐχαριστῶ πολύ.) **Εὐδράλην** (ἔχει καλῶς, εὐχαριστῶ πολύ.) **Κατακόκκινην Κουμαριὰν** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· ὅταν ἔχῃς τόσο πολλὰ μαθήματα, δὲν μπορεῖς νὰ λαβαίνῃς μέρος στοὺς Διαγωνισμοὺς παρὰ μόνο ὅταν εὐκαιρῇς· ἄλλωστε οἱ περισσότεροι γίνονται καλοκαίρι.) **Ἰδομενέα** (δεκτέ· δ κ. Π. σ' εὐχαριστεῖ νὰ ἰδῷ πότε θὰ μὲ... ξανακουράσῃς!) **Γόησσαν** (μετὰ χαρᾶς! θὰ εἶδες, βέβαια, τὴν ἐκρίση.) **Τζέννην** (Σῆμα καὶ λυσόχαρτο ἔστειλα γιὰ τίς «εὐχούλες» εὐχαριστῶ.) **Χίμαιραν** (χαίρω πολύ γιὰ τὴν ἀπόφασή σου· αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο σοὺ ἐνέκρινε ἀπὸ τὸν κ. Σοφ. δὲν ἔλαβα ἀκόμη.) **Αἶναν Ν. Ἰωαννίδου** (εὐχαριστῶ πολύ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα.) **Νέγλην** (πολύ μοὺ ἄρεσε τὸ πρῶτο σου γράμμα· ἀφοῦ ἀνατράφηκες σ' ἓνα περιβάλλον γεμάτο ἀγάπην γιὰ μένα, δὲν ἀμφισβῆλλω ὅτι θὰ φανῇς ἀνταξία· χαίρετὼ τῇ μαμμᾷ καὶ τὴν ἀδελφῇ σου, τίς παλιές μου φίλες.) **Ρεζεντὰν** (γράμμα μὲ παραγγέλλαν γιὰ τετράδια δὲν ἔλαβα.) **Κουκουναριὰν** (εὐχαριστῶ πολύ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα· γιὰ τὰλλα θὰ σοὺ πῶ στὸ ἐρχόμενο.) **Δευκὴν Καμέλιαν, Χαραυγὴν τ' Ἀπρίλη, Γκρατσιέλλαν, Ταξιδιώτην, Κύνκειον Ἄσμα, Ρωσοῦταν Ἀποστολοπούλου** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 15 Δεκεμβρίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ νέου 267ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι 23 Φεβρουαρίου.

35. Λογοπαικτικὸς Λεξιγράφος

Βέβαια δὲν εἶναι κόμ' ἡ...
Κῶς, ἀλλὰ μὴ νῆσος·
Τόπος γιὰ νὰ κινήσῃ ἴσως
Τὸν ἀστεῖο—καὶ συγγνώμη!
Δεκαεπταετὴς Ἐννεοπέλος

36. Στοιχειόγραφος

Κακὸς πατέρας, ποὺ ἔτρωγε
Τὰ δόλια τὰ παιδιὰ του,
Πετὰ κεφάλι καὶ λαμὸ,
Κι' εὐθὺς μεταμορφώνεται
Σὲ κάτι—ὦ, συμφορὰ του!—
'Οκνὸ κι' ὑπομονητικὸ.

Λιχευδίτσα

37. Στοιχειοτονόγραφος

Κάποιο ἑλληνικὸ βουνοῦ,
'Αν ἀκέφαλο τάφισις
Καὶ τὸν τόνο του κινήσεις,
Ποταμὸ θὰ ἰδῇς τρανόν.

Ναπολεόν

38. Ἀναγραμματισμὸς

Λεξούλ' ἀπὸ τίς ἀκλίτες
Τὴν ἀναγραμματίζεις
Καὶ μουσικὴ γλυκύτατη
'Απ' ὄργανο σκορπίζεις
'Ελλάς τοῦ Μέλλοντος

39. Διτυπωτὸν

*** ** = Τὰ 3/4 τῆς Γῆς
*** ** = Εἶδος σημαίας
*** ** = Θεὸς Αἰγύπτου
*** ** = Ἑγκεφαλὴ πᾶθης
Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.
Ἀμήνιος Ἀνθεός

40. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 5 6 7 8 = Ποταμὸς περιφῆμος
2 3 6 1 8 = Πτηνόν
3 5 4 1 2 6 = Χρμ. στοιχεῖον
4 5 6 1 5 = Κράτος τῆς Εὐρώπης
5 4 7 8 = Σκοτεινόν
6 5 2 8 = Ἰερὸν
7 8 5 1 5 8 = Προφήτης
8 5 6 1 8 = Σωτηρίας...

Μέντιουμ

41. Ἐπιγραφή

Κ
Ι Ρ Σ
Α Α Α Η Ε
Λ Σ Ν Τ Υ Π
Η Ε Λ Ε Ι Ο Σ Ρ Ω Η Σ
Ζητεῖτε ἡ ἀνάγνωση.
Δημήτριος Αὐγερινός

42. Ἀκροστιχίς

Τάροχικα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἀρχαῖον ρήτορα:
1, Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης· 2, Νῆσος τοῦ Ἴονιου· 3, Πόλις τῆς Σικελίας· 4, Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα· 5, Προφήτης· 6, Ἀθηναῖος στρατηγός· 7, Ἐπαρχία τῆς Π. Ἑλλάδος· 8, Ποταμὸς τῆς Π. Ἑλλάδος.

Τριφασικόν

43. Ἑλλισποσύμφωνον

στρν - μ - γνσ - ν - σ - χ - σρτ
Φωτεινὸ Σκοτάδι

44. Γρίφος

Ἰὰς Ἰὰς Ποῦσκιν
Ο Ἰὰς οἱ Λέροντοφ τὸ 3 6
Ἰὰς Ἰὰς Τολστόϊ ἐκ 6
Ἰὰς Ἰὰς Γκόρκυ

Μπουρλοτιέρης τῆς Ἑρεσσού

Παρόραμα. — Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 8 Ποικίλῃν Ἀκροστιχίδα τοῦ 1ου φυλλαδίου παρελείφθη ὁ ὀρισμὸς μιᾶς λέξεως. Διορθώσατε: 3, Δοκονόμος τοῦ Βυζαντίου· 4, Νῆσος τοῦ Αἰγαίου· 5, Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα. Τὰ λοιπὰ ἔχουν καλῶς.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 41

470. Παγασητικὸς (πᾶ, γᾶ, σῖ, τί, Κῶς). — 471. Λάρισσα—σάρισσα. — 472. Σίτος—ιός. — 473. Ὁ αὐλός, ἡ αὐλή. 474. Φ Ε Ι Δ Ι Α Σ 475. ΝΑΠΟΛΕΩΝ (Ἀπόλ-Θ Α Λ Α Σ Σ Α λων, πονῶ, δ-Θ Α Α Ε πλον, λέων, ἐν-Η Σ Υ Α νέα, ὠόν). — 476. Ν Ρ Οῦναι τοῖς ἡγετ-Α Α μένοις. (Ἡ ἀνάγνωση κατὰ στίχον κανονικῶς). — 477. ΔΙΑΖ (Δήμητρα, Κίμων, Ἐπαμεινώνδας, Βραζιλία). — 478. Μή μου τοὺς κύκλους τάραιτε. — 479. Ἑλλήν εἰμι (ἔλ, ι, νῖ, μῖ).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλὸ στοιχεῖον δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις μὲ παχὺὰ δὲ στοιχεῖον δρ. 1 καὶ μὴ κεφαλαῖα δρ. 1, 50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΔΔ' — 47]

Λυγαριά, Ρασπουτίν, γιὰ τὴν γιορτὴν σας ἀπείρες εὐχές. **Πασχαλιά**

[ΔΔ' — 48]

Νιούλα, σὲ μυριευχαριστῶ γιὰ δλα' ποιὰ εἰσαι· Διαπλάσπουλα, στείλτε στὸν (ΔΡ' — 582) διαγωνισμό μου ποὺ παρατείνεται ἐπὶ ἔμνηνο. **Ἀργάμπειλη**

[ΔΔ' — 49]

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΧΟΛΙΑΙ ΘΕΜΟΥ ΑΡΓΗ: Ἀνασκαφὴ ληξιαρχικῶν βιβλίων γεννήσεως θηλέων τρέχοντος αἵωνος. Σχετικὰ σχόλια μὲ κατάλληλην παρέα (!)· Εἰρωνεία... «κατὰ κούτελα».

Μένει ἐπιπλήρη γιὰ τίς πληροφορίες καὶ σχετικὰ γέλια!.. Θὰ κατορθωθῇ; Π.

[ΔΔ' — 50]

Τὸ Τρίο Κορτεζίνο χαίρετὼ δλους· ἄλληλογραφεῖ καὶ ἀνταλλάσσει τετραδιάκια. Γράψετε: Ἀντώνη Κορτζι. Τρίπολιν, διὰ **Τρίο Κορτεζίνο**

[ΔΔ' — 51]

Μπὲν Κούρ, πῶς πάει ὁ κινηματογράφος; Σμόλερ, σὲ ξέρω. **Θέλμα**

[ΔΔ' — 52]

Λυγαριά—Πασχαλιά, ἔλαβα, εὐχαριστῶ. Πασχαλιά, κι' ἐγὼ χάρηκα πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία σου. **Ἀνιέζα**

[ΔΔ' — 53]

Πρωτοπαλινόντας στὸν διαπλάσσομο χαίρετὼ δλους· ἄνταλλάσσω Μ. Μυστικά. Γράψατε: Ταχυδρομεῖον Πατησίων διὰ: **Πυράκανθον**

[ΔΔ' — 54]

Ονειροπλέχτρα, ἀδίκως θυμῶνεις τοῦ **Νέλωσος**. Εἶναι ἄθως. Ἐχεῖς τὸ λόγο μου. **Καπετὰν Φάντασμα**

[ΔΔ' — 55]

Δεσποινὶς **Γιόδα,** μὴ ξανακατηγορήσεις χωρὶς ἀποδείξεις. Ἀνθρώπων ἔκαστος δύο πῆρας... **Καπετὰν Φάντασμα**

[ΔΔ' — 56]

Πρῶν **Ζὰν Μυρᾶ:** Εἶναι δυνατό νὰ νοσηλεύονται σὲ κλινικὴς... φαντάσματα! **Καπετὰν Φάντασμα**

[ΔΔ' — 57]

Ακούστηκε ποτέ, Χλόη, μιὰ αἰνιγματικὴ «**Σφιγγα**» νὰ κουτοσμπολεῖ; **Καπετὰν Φάντασμα**

[ΔΔ' — 58]

Σκνίπα, μὴν εἰρωνεύσῃσαι. Ἐκδίκησις τρομερὴ θὰ σὲ εὕρῃ!!! **Βρυκόλακας, Σκελετὸς**

[ΔΔ' — 59]

Ποῦ ἀκούστηκε! Ὁ **Τρομερὸς Ναυαρχος Νέλωσων** νὰ κολυμπᾷ μὲ... κολοκύθες!!! **Καπετὰν Φάντασμα**

[ΔΔ' — 60]

Νέε **Ἰκαρε,** ἐπέστρεψες ἀπὸ τὴν Ἀθήνα; Εὐμόρφο εἶναι τὸ Νησί σου. **Μποῆμ**

[ΔΔ' — 61]

Διαπλάσπουλα· ἄλληλογραφῶ καὶ ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά, Δ/σις: Π. Καλούμενος, ὁδὸς Παπαεὐθυμίου 2, Ἀθήναι, **Ἄσος τοῦ Ἀέρος**

[ΔΔ' — 62]

Δεσποινὶς **Μυρτίλλη** (Λεοντίδου), ἀφῆστε παρακαλῶ τὴν ἐξαδέλφη μου στὴν ἡσυχία τῆς, γιὰτί... **Ἑλληνικὸ Ἀκρογιάλι**

[ΔΔ' — 63]

Ατρευτὴ **Μορέλλα,** γιὰ τὰ γενέθλιά σου εὐχαίμαι δάφνες, μυρσίνες, χιλιόχρονη. **Ἀντίο Μαστέλλα**

[ΔΔ' — 64]

Απ' τίς τριανταπέντε ἀπαντήσεις ποὺ λάβαμε βοαβούμε α) Λυσόχαρτο β) Τυρτάτο γ) Σφιγγα δ) Κουράρο ε) Κόρη τῶν Φαίλων ζ) Ἀστρο τῆς Κέρκυρας η) Πρηγκήπισσα τῶν Δολαρίων θ) Χρυσόσβεφο. **Ὀνειρομένη Πατρίδα Κερκυραϊκὸ Ἀκρογιάλι**